

У НОМЕР:

Переговори в Будинку з химерами Президент України впевнений у своїй перемозі на саміті НАТО

Сьогодні в Бухаресті відкривається саміт НАТО. Одним з головних питань зустрічі у верхах стане рішення членів альянсу запрошувати чи ні Україну й Грузію до Плану дій щодо членства в НАТО (ПДЧ). Напередодні Київ отримав від одного із найвпливовіших членів альянсу — Сполучених Штатів Америки — максимальну підтримку свого євроатлантичного курсу.

Візит до Києва сам Президент США Джордж Буш назвав сигналом про те, що він виконує обіцянки, дані Україні відносно НАТО. Вашингтон підтримує прагнення України приєднатися до ПДЧ. ➤ **СТР. 2**

Реакція буде ПОЗИТИВНОЮ

У «Голосі України» відбулася зустріч з міністром юстиції Миколою Оніщуком. Серед інших було й запитання про перспективи приєднання до ПДЧ на бухгалтерському саміті НАТО.

Пан міністр відповів так:
— НАТО — це система колективної безпеки. Важко прогнозувати події на саміті в Бухаресті. Я думаю, що про приєднання України до ПДЧ буде прийнято відкладене рішення. Тобто, поза всяким сумнівом, буде хороший сигнал. Те рішення, яке буде прийнято в Бухаресті, йтиме в напрямі позитивного реагування на позицію нашої країни. ➤ **СТОР. 2**

Державні службовці та журналісти під час зеленої толоки саджали дерева та кущі на хуторі Надія

Мешканці Кіровоградщини методом весняної зеленої толоки вже посадили тисячі дерев та кущів, прибрали десятки парків і скверів, ліквідували або облаштували сотні сміттєзвалищ. Днями кіровоградці продовжили цю естафету й знову прикрашали рідний край. Тим більше, що погода стала по-весняному теплою та сонячною.

Не стояв осторонь цієї благородної справи й апарат облради на чолі з головою Миколою Сухомлином — у повному складі вирушив на хутір Надія, який названо на честь дружини Івана Карповича Тобілевича (Карпенка-Карого).

Фото Петра МЕЛЬНИКА

№ 63 (4313)

СЕРЕДА, 2 КВІТНЯ 2008 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Пленарні засідання перенесено на наступний тиждень

Ранкове засідання 1 квітня

На початку ранкового засідання представники депутатських фракцій виступили із заявами. Іван Кириленко (БЮТ), зосередившись на результатах роботи уряду за перші 100 днів, наголосив на значному зростанні економіки та доходів бюджету, усуненні посередників з енергосектору, відновленні програми «Контрабанда стоп», реальному зростанні зарплат, пенсій та соціальних виплат.

Лідер фракції КПУ Петро Симоненко закликав негайно викликати до парламенту міністра закордонних справ Володимира Огризка, щоб він пояснив, на якій підставі Президент «у ніч на 28 березня» підписав розпорядження, яке зобов'язує уповноваженого представника України в НАТО підписати договір з альянсом про направлення українського контингенту в Афганістан.

На знімках: Петро Симоненко, Андрій Клюєв, Андрій Шкіль.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПОДІЇ

Земельна реформа: не обробляють мільйони гектарів

Право на земельну частку (пай) в нашій країні отримали близько 6,9 мільйона громадян. Це — 46,4 відсотка від кількості сільського населення та лише 14,8 відсотка від загальної кількості населення України. Такі цифри було оприлюднено під час I Всеукраїнської виставки-форуму «Земельний ринок-2008». А станом на січень 2008 року, за даними Державного комітету земельних ресурсів, залишалися невирішуваними 84 тисячі сертифікатів, 3 тисячі державних актів, відмовилися від паю близько тисячі осіб, тоді як неправомірно отримали держакти 3 140 чоловік. ➤ **СТОР. 9**

Вандалізм процвітає?

Викрадено 300-річний дзвін зі Свято-Миколаївського храму Української православної церкви (Київський патріархат) у місті Іллічівську. Правоохоронні органи за заявою парафіян проводять розслідування. Це не перша спроба пограбувати святі місця. Рік тому вже було вчинено напад на вагон-каплицю. Тоді хулігани розбили шибки, двері й намагалися підпалити залізничний вагон, подарований віруючим керівництвом «Укрзалізниці». Тоді в міліції Іллічівська порушити кримінальну справу за фактом нападу на культову установу відмовили. Парафіяни храму відремонтували вагон-каплицю, встановили подарований благодійниками дзвін. І от тепер його вкрадено, повідомляє наш власний кореспондент в Одеській області В'ячеслав ВОРОНКОВ. Та найприкріше те, що це — не єдиний акт вандалізму за останні кілька діб в Україні. Днями у Львові вандали зруйнували хрест перед Вірменським собором. ➤ **СТОР. 4**

Найбіднішими залишаються селяни

Середня заробітна плата на селі майже вдвічі менша від середньостатистичної зарплати в Хмельницькій області і становить всього 643 гривні. При цьому з початку року доходи в аграріїв Ізяславського, Городоцького, Ярмолинецького районів зменшилися

ще майже на сто гривень. За даними обласного управління праці та соціального захисту, заробітки 13 тисяч працівників на 79 підприємствах менші мінімально встановлених меж. До того ж області ніяк не вдається подолати борги із зарплати. Навпаки, за два місяці з початку року вони зросли більш як на 900 тисяч гривень, інформує наш власний кореспондент у Хмельницькій області Ірина КОЗАК.

Чиновник-депутат вимагав чотири тисячі доларів хабара

Правоохоронці піймали міського архітектора райцентру Тербовлі, що на Тернопільщині, депутата міськради від «Батьківщини» Сергія Я. на гарячому: під час отримання хабара. Чиновник вимагав від підприємця чотири тисячі доларів за «проштовхування» рішення про виділення земельної ділянки під індивідуальну забудову. Очевидно, така ціна пояснюється тим, що землю мали виділити на одній з центральних вулиць райцентру.

Проти ласого до грошей чиновника і одночасно депутата прокуратура порушила кримінальну справу за частиною 2 статті 368 Кримінального кодексу України.

За цей рік на Тернопільщині до кримінальної відповідальності за вимагання хабара притягнуто шістьох держслужбовців, повідомляє наш власний кореспондент у Тернопільській області Любов ЛЕВИЦЬКА.

КОРОТКО

Депутати Херсонської облради проголосували за поповнення статутного фонду обласного комунального підприємства «Аеропорт Херсон».

Прокуратура Івано-Франківської області з початку року порушила 20 кримінальних справ у сфері земельних правовідносин.

Камери відеоспостереження з'являються на перехрестях основних вулиць Вінниці.

Український фільм «Сафо» зібрав у прокаті вже понад мільйон доларів.

Для культурного центру України в Москві Львівський університет імені Івана Франка подарував 300 різноманітних книжок.

(За повідомленнями Укрінформу.)

Потрібен постійний діалог

У Києві Президент США провів переговори з керівництвом держави. Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк упевнений, що приєднання України до Плану дій щодо членства в НАТО стане «додатковим імпульсом суспільству для проведення реформ у економічній та гуманітарній сферах». Про це він заявив під час зустрічі з Джорджем Бушем та державним секретарем США Кондолізою Райс у вікторок, повідомляє прес-служба Верховної Ради.

При цьому Арсеній Яценюк наголосив на не-

обхідності постійного діалогу щодо цього питання з найближчими країнами—сусідами України, у тому числі, з Російською Федерацією.

Глава парламенту також поінформував Дж. Буша про різні політичні погляди щодо вступу України до НАТО у стінах Верховної Ради. Крім того, сторони зустрічі обговорили низку питань розширення двосторонньої співпраці в економічній сфері.

Фото
Анатолія МЕДЗИКА
(прес-служба Президента України).

Пленарні засідання перенесено на наступний тиждень

Ранкове засідання 1 квітня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Катерина Вашук (фракція Блоку Литвина) висловила глибоку стурбованість ситуацією, яка нині складається на селі. «Сьогодні майже не фінансується жодна програма по селу», — заявила вона. Окрім того, вона закликала народних депутатів не підтримувати законопроект, який стосується зниження, часто в десятки разів, ставок ввізного мита на сільськогосподарську продукцію, оскільки це знищить і без того кволу аграрну галузь,

що, на її думку, призведе до закріпачення селян.

У виголошений представником фракції Партії регіонів Олександром Єфремовим заяві зазначалося, що можливе рішення Бухарестського саміту НАТО про приєднання України до ПДЧ змінить характер україно-російських відносин із добросусідських на конфронтаційні та обов'язково призведе до виникнення небезпечного джерела нестабільності на континенті. «Європейський Союз має підготуватися до появи ще одного потенційного

та законопроект «Про ринок землі», котрий передбачає продаж земель сільськогосподарського призначення з аукціонів,

регіонального конфлікту, однак, на відміну від наявних, цей не буде локальним, а може протягтися по всьому периметру україно-російського державного кордону», — зазначив він. Звертаючись до глав держав—членів НАТО, регіонали ще раз наголосили, що «на сьогодні Україна не готова приєднатися до ПДЧ», а приєднання всупереч волі українського народу «означає тиме початок нової «холодної війни» між Сходом і Заходом».

Натомість лідер фракції «Наша Україна—Народна самообо-

рона» В'ячеслав Кириленко висловив цілковиту підтримку зусиллям Президента, парламентської коаліції та уряду, спрямованим на приєднання України до ПДЧ. «Вступ України до НАТО визначений українським законодавством як одне з головних завдань у сфері оборони і національної безпеки. Виконання цього завдання означатиме входження України до кола розвинутих демократій, які спільними зусиллями забезпечують мир і безпеку на європейському континенті», — наголосив він. Окрім того, на думку фракції, «приєднання до ПДЧ позитивно вплинуло б на внутрішній розвиток країни, оскільки головним змістом плану є побудова демократичного суспільства, сучасної системи державного управління і розвинутої економіки». Також В. Кириленко назвав великим успіхом Президента те, що «позиція нашої держави вже здобула підтримку цілковитої більшості країн—членів альянсу», а «офіційні заяви керівників цих країн і державний візит в Україну Президента США засвідчують: країни НАТО готові сприймати Україну як надійного стратегічного партнера».

Після цього Верховна Рада у зв'язку з візитом 2—3 квітня глави парламенту А. Яценюка до Російської Федерації перенесла пленарні засідання з по-

Переговори в Будинку з химерами

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Київ вірить, що за такої серйозної підтримки, яка була особливо підкреслена державним візитом американського лідера, на саміті альянсу в Бухаресті їй дадуть тільки позитивну відповідь. Такі основні підсумки візиту в Київ Президента США Джорджа Буша, де сторони також підписали три серйозні документи, спрямовані на поглиблення україно-американського співробітництва. Ну а на прес-конференції Буша і Ющенка, оскільки йшлося практично лише про НАТО, незримо був присутній ще один президент — Володимир Путін.

Крім того, у Буша поцікавилися, чи буде він використовувати свої зв'язки із президентом Росії Володимиром Путіним, щоб пом'якшити позицію Росії щодо приєднання до ПДЧ України й Грузії.

«Я дуже сильно переконаний, що Україна й Грузія повинні одержати ПДЧ. По телефону я сказав президентові Путіну, що їду в Бухарест і там хочу, щоб їм надали ПДЧ. І ти не повинен цього боятися».

У свою чергу Віктор Ющенко підкреслив, що прагнення України вступити в НАТО — це не політика проти когось, а захист національних інтересів України. Крім того, він відзначив, що не хотів би, щоб ті дебати, які відбуваються нині, створили нову завісу недовіри.

«Нам би не хотілося, щоб НАТО принцип відкритих дверей замінила на право вето від країни, що навіть не є членом НАТО», — підкреслив Ющенко, зазначивши, що не поділяють його думку тільки частина політичних сил. Що стосується українського народу, то «спочатку ПДЧ, а потім пояснимо нації, чому нічого іншого, крім цього шляху, не існує, чому ми повинні бути там».

Віктор Ющенко заявив журналістам, що задоволений підсумками

зустрічі: «Ми одержали цілковиту підтримку з боку Сполучених Штатів Америки з приводу приєднання України до Плану дій щодо членства в НАТО на саміті альянсу в Бухаресті».

«Переконаний, що ми одержимо позитивний сигнал у Бухаресті. Ми ідемо саме з таким настроєм. Переко-наний, що ми знайдемо аргументи для тих держав, які ще формулюють свою позицію з цього питання», — додав Президент.

Буша і так і сяк запитували, чи вдалося йому вмовити Німеччину й Францію дати добро на ПДЧ для України. На це Президент США відповів, що він і його команда працювали з усіма країнами — членами НАТО й переконували їх, що членство України й Грузії в альянсі вигідно насамперед самим членам НАТО.

Проте, у той час, коли йшла прес-конференція, стало відомо, що Франція не підтримає приєднання України й Грузії до Плану дій щодо членства в НАТО у зв'язку з позицією Росії. Про це прем'єр-міністр Франції Франсуа Фійон заявив в інтерв'ю радіо «Франс Інтер».

Ну а в Києві під час зустрічі президентів, крім центральної теми НАТО, обговорювалися також питання енергетичної безпеки, теми світової й регіональної політики.

Зокрема, Україна й США підписали «Дорожню карту», яка визначає перспективи двостороннього співробітництва на найближчі два роки. В її основу покладено стратегічні пріоритети розвитку двосторонніх відносин на найближчу перспективу в сфері політики, безпеки, торгово-економічній, енергетичній і гуманітарній сферах, а також в галузі науково-технічного й військового співробітництва.

точного на наступний тиждень. Відповідний проект постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради шостого скликання» підтримали 228 народних депутатів. А. Яценюк повідомив, що, отже, народні депутати два тижні підряд працюватимуть у пленарному режимі, а 2—4 квітня триватиме робота в комітетах.

Далі Верховна Рада 421 голо-сом ухвалила постанову про проведення 16 квітня 2008 року парламентських слухань на тему: «Про стан, заходи і перспективи подолання наслідків Чорнобильської катастрофи».

Сергій ЛАВРЕНЮК,
Микола МАГДИЧ.

На знімках: Володимир Литвин, Олег Зарубінський; Іван Заєць.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України шостого скликання

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України шостого скликання, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 12 лютого 2008 року, стосовно роботи парламенту в квітні 2008 року, передбачивши:

тиждень з 1 по 4 квітня: 1 квітня — ранкове пленарне засідання; 2—4 квітня — робота в комітетах і фракціях;

тиждень з 7 по 11 квітня: 7 квітня — засідання Погоджувальної ради; 8 квітня — пленарні засідання; 9 квітня — пленарне засідання, робота в комітетах і фракціях; 10 квітня — пленарні засідання; 11 квітня — година запитань до Уряду, пленарне засідання.

2. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради України
А. ЯЦЕНЮК.

м. Київ, 1 квітня 2008 року.
№ 244-VI.

Реакція буде позитивною

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Ви знаєте, що в альянсі 26 країн. Політичний комітет — це всі посли країн-учасниць, які щиро цікавляться подіями в нашій країні: ходом судової реформи, боротьбою з корупцією. Адже в системі заходів з приєднання до ПДЧ не менш вагомою складовою є демократичні перетворення, є кроки держави до встановлення верховенства права. Тобто НАТО — це не лише оборонна систе-

ма. Це стандарти в соціальній сфері, правовій, політичній, економічній.

Під час мого візиту до Брюсселя, де я мав доповідь на політичному комітеті НАТО, я побачив, що є країни, зокрема Німеччина, які заперечують приєднання України до ПДЧ. Я зауважив їм, що наша держава вже опанувала та оперує інструментами демократично-правового вирішення конфліктів. Ось яку ми позицію займа-

ємо та що ми продукуємо. В Бельгії шість місяців немає уряду, в Італії гострий парламентський конфлікт. Позачергові вибори... Ну й що, хіба це проблема? Ні. Україна провела троє виборів за три роки і довела, що вона вирішувала найскладніші соціальні та політичні конфлікти мирними правовими засобами. Ось що є показником.

Посол Німеччини після моєї доповіді підійшов до мене і

сказав, що йому дуже сподобався виступ і що він у позитиві буде інформувати своє керівництво.

Це було підтвердженням нашої готовності до відкритого діалогу, на рівних вести будь-яку розмову з питань, які стосуються і судової влади, і корупції. Я нічого не приховував, говорив про проблеми, які існують. Ми їх знаємо та над ними працюємо.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Вразливою є будь-яка система, але вихід треба шукати

Дискусії про доцільність зміни виборчого законодавства точаться на різних рівнях. Спроби визначити, яка система краща: мажоритарна, змішана, пропорційна, пропорційна з відкритими списками, поки що не завершилися результативно.

Свою позицію з приводу актуальної для суспільства проблеми висловлює депутат Івано-Франківської міської ради Володимир Стасюк.

«Я обирався депутатом Івано-Франківської міської ради чотири рази поспіль, тричі за мажоритарною і востаннє — за партійними списками Блоку Юлії Тимошенко. Переконали, що повернення до старої мажоритарної системи — не є благом для громади. Бо в умовах відсутності громадянського суспільства дуже багаті люди легко (особливо в містах!) підкуповуватимуть різноманітними способами виборців і на мажоритарних округах легко перемагатимуть своїх конкурентів, навіть найбільш чесних і відданих громаді кандидатів у депутати до місцевої ради.

Ні для кого не є секретом, що депутатами здебільшого вони (місцеві олігархи) хочуть стати, щоб захистити та розширити (за рахунок громади!) свій бізнес. А тому в умовах майже суцільної (малої чи великої) корупції в органах місцевої влади вони стають однодумцями виконавчих комітетів та міських голів у «святій» для них справі — дерибану майна громади (землі, нерухомості тощо). Шанс стати депутатами на мажоритар-

них округах матимуть ще, ймовірно, деякі керівники шкіл, котрі, на жаль, є залежними від міських голів.

Отож виконавчій владі на чолі з міським головою легко за таких умов «зліпити» більшість у міській раді й успішно «вирішувати» справи, далекі від інтересів громади. Навіть у 90-х роках, коли місцевих олігархів було не так багато і депутатами могли стати і пересічні громадяни, то частина з них легко йшла на «службу» до виконавчих комітетів, очолюваних міськими головами. На моїй пам'яті не один випадок, коли рядовий (за статком) депутат завершував першу чи другу каденцію в міській раді мільйонером. Вважаю, що в особі депутатського корпусу міський голова і виконавчий комітет повинні мати розумну протизаго, щоб не заразитись і не захворіти на дуже поширену нині «корупційну лихоманку».

Звичайно, вразливою є і пропорційна система з так званими закритими списками, бо і до Верховної Ради, і місцевих рад доморошені (здебільшого сумнівним шляхом)

багатії легко купуватимуть прохідні місця у партійних вождів як на загальнодержавному, так і на міському рівні.

На мій погляд, який ґрунтується на багаторічному спостереженні, найоптимальним був би такий варіант.

Вибори до Верховної Ради слід проводити виключно за пропорційною системою, але за відкритими списками, що зменшить вагу партійних вождів та партійної бюрократії і сприятиме політичному структуруванню суспільства. Мажоритарні округи на виборах до Верховної Ради — це козирна карта для олігархів.

На виборах до міських та обласних рад варто запровадити систему 50 на 50. Тобто половину депутатських місць формувати на пропорційній основі за відкритими партійними списками, а половину — за мажоритарними округами.

Такий підхід сприятиме розвитку партій на демократичних засадах, блоки і партії конкуруватимуть за людей відомих і авторитетних, хоч і позапартійних. Буде також звужено маневр для олігарха із сумнівною репутацією, який хотів би стати депутатом на мажоритарному окрузі. Таким чином, ми не обмежимо обрання депутатами людей, які є позапартійними, а партії (блоки) матимуть змогу боротися за реалізацію своїх передвиборчих та партійних програм.

Очевидно, що для депутатів, обраних за пропорційною системою, має обов'язково діяти імперативний мандат.

Можливо, кандидат у депутати до міської чи обласної ради повинен мати право балотуватися за пропорційною системою (за партійними відкритими списками) і одночасно на мажоритарному окрузі».

З відкритого листа Президентові України Ющенку В. А.

Шановний пане Президент.

Звертаюся до Вас через газету з надією, що одержу відповідь за вашим підписом. Я, як інвалід, ветеран праці, пенсіонер, згідно з законом України маю право на безкоштовну путівку на санаторно-курортне лікування відповідно до діагнозу захворювання один раз на два роки по лінії Міністерства праці й соціального захисту населення через його місцеві відділи. У даному разі через Павлоградський міськвідділ Дніпропетровської області. Ось уже більше шести років мені відмовляють... Хвороба прогресує, і неминучим стає операційне втручання. Звертаюся через газету, тому що мій лист на Ваше ім'я від 20.09.06 р. № 22/120614-04 К та повторне звертання від 5.12.06 № 22/146312-04 не розглянуті по суті й мені не повідомлено про причини.

На першу мою заяву з секретаріату було отримано відповідь із грифом «Контроль» 30.09.06 р., де було сказано, що мою заяву надіслано до Дніпропетровської облдержадміністрації і що «про результати розгляду просимо повідомити заявника та секретаріат». Однак минуло майже три місяці, і, не одержавши відповіді, я 5.12.06 р. повторно звернувся з заявою на Ваше ім'я. То хто кого контролював ці три місяці? І хто порушив Закон України «Про звернення громадян» і яке поніс покарання? Це не служба секретаріату, а пересильний пункт, де ведуть облік кількості листів, що надійшли на ім'я Президента, ніхто ні за що не відповідає і ніхто нікого не контролює. Це наочно показує, які порядки панують у нашому суспільстві й у самій верхівці — секретаріаті Президента. Де ж, я питаю, можна добитися справедливості???

Пам'ятайте про людей не тільки перед виборами, але й після того, як вони за Вас проголосували!

51400, м. Павлоград, Дніпропетровської обл., вул. К. Маркса, 96, корп. 3, кв. 52.
Володимир Михайлович МЕЛЬНИК.

Відправити у відставку не вдалося

Наприкінці минулого тижня через відсутність кворуму не була відкрита чергова сесія Сумської обласної ради. Із 88 депутатів на неї прибули лише 42. Зірвали сесію члени фракції БЮТ та «НУ—НС».

З'ясувалося, що «опозиціонери» з БЮТ та частина «НУ—НС», що приєдналася до них, захотіли кулуарним методом відправити у відставку голову обласної ради В'ячеслава Шапошніка (до речі, бютівця). Щоправда, офіційного пояснення депутатів ще не оприлюднювали.

— Наші політичні опоненти в черговий раз захворіли на весняний політичний авітаміноз, — прокоментував ситуацію один із депутатів-регіоналів. У коаліції просто руки чешуться обирати, розвалювати, а потім знову... переобирати.

Схоже, «авітаміноз» депутати облради підхопили у своїх молодших колег із Сумської міськради. За два дні до обласної сесії дві найпотужніші депутатські фракції в міськраді — БЮТ та «НУ—НС» — ініціювали відставку міського голови Сум Геннадія Мінаєва. Однак для перемоги не вистачило одного голосу. Через тиждень вони знову планують розглянути питання про дострокове припинення повноважень градоначальника.

Владислав ЖМУРКОВ.

ЗАКОН УКРАЇНИ Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 20, ст. 148; 2003 р., № 14, ст. 98; 2004 р., № 5, ст. 27, № 8, ст. 67, № 13, ст. 181; 2005 р., № 4, ст. 103, № 5, ст. 110, № 11, ст. 198, № 31, ст. 420; 2006 р., № 14, ст. 118; 2007 р., № 9, ст. 67, № 28, ст. 383).

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України: затвердити Тимчасове положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти на основі тексту Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» в редакції, що діяла станом на 17 листопада 2004 року, за виключенням його положень, які суперечать вимогам СОТ; забезпечити проведення процедур закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти, що розпочаті до набрання чинності цим Законом, на основі Тимчасового положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти; у двотижневий термін внести до Верховної Ради України проект закону про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти.

Президент України В. ЮЩЕНКО.

м. Київ, 20 березня 2008 року.
№ 150-VI.

Закон друкується за електронною версією Укрінформ.

САМОВРЯДУВАННЯ

А за спонсора — свій вихованець

Не перший рік школам та дитячим садкам не обійтися без допомоги благодійників, або, як заведено називати добрих та щедрих людей, спонсорів.

— Колись наше село було гарним, і в господарстві, і на садибах росли багатющі сади. Тепер тільки згадуємо ті часи, — скрушно зітхали мешканці Олександрівки, що затишно розкинулася на мальовничому березі Дніпровського лиману.

— Так, проблем чимало, — погодився сільський голова Іван Биря, котрий зустрічав нас на порозі місцевої школи і приймав для села благодійну допомогу від херсонської християнської церкви «Велике доручення». — Бюджет сільський украй скупий, але спасибі уряду, що прийняли хоч такий

вчасно, будемо працювати в «законних» умовах. Але більше уваги треба приділяти селу. А то кивають, що всі гроші — в землі, але ж вони не безкінечні.

Про нестачу коштів говорила й завідувачка місцевого дитсадка «Сонечко» Тетяна Баранова. Сюди парафіяни теж завезли цукор, борошно, солодощі. «Спасибі фермерам місцевим, що не відмовляють, та й самі батьки приносять до столу городину-садовину. А не так давно ми просто розкошували: сусідне

риболовецьке господарство підкинуло малечі свіжої риби. Багато допомагає нам колишній вихованець, а нині херсонський підприємець Леонід Карась: подарував дітям великий кольоровий телевізор з приставкою. Тепер усі наші заходи в дитсадку записуємо на плівку, а потім показуємо батькам», — розповідає Тетяна Василівна.

Цього дня благодійники прийшли і на селянські подвір'я: борошно, цукор, одяг одержали 24 неможливі олександрівських родини. А дехто з них, як і пацієнти тутешньої дільничної лікарні, завдяки спонсорам читатимуть ще й «Голос України».

Алла БРУСИЛОВА.

На знімках: інвалід Любов Гавриленко приймає допомогу від парафії церкви; дітлахи раді подарункам!
Фото Алеана АЛЬПЕРТА.

Коли місцевих олігархів було не так багато, депутатами могли стати і пересічні громадяни

На Полтавщині лише розпочалася операція «Нерест—2008», а правоохоронці вже вилучили 359 кг незаконно виловленої риби (Укрінформ)

Кількість безробітних в Україні за минулий рік скоротилася на 97,4 тис. осіб і становила 1,4 млн. осіб (Укрінформ)

У НОМЕР

► ПРИКАРПАТТЯ

Врятували спортсменів

Поблизу села Вигоди, що в Долинському районі, на річці Свіча під час змагань на Кубок України з техніки водного туризму перекинувся човен з чотирма спортсменами. Хлопці опинилися в холодній воді. На допомогу їм прийшли гірські рятувальники, які забезпечували безпеку змагань. Наразі стан хлопців задовільний.

Дарина НАЗАРЧУК.

► ЧЕРНІГІВ

Відтепер турист у нашому краї не заблукає

У місті на Десні відкрито туристсько-інформаційний центр. Ця служба сприятиме створенню позитивного іміджу області та його міст серед гостей та туристів. Центр надаватиме допомогу у вивченні пам'яток архітектури, культури, історії. Він презентуватиме культурні, спортивні заходи, екскурсійні пропозиції та інше. Крім цього, туристсько-інформаційний центр має свій сайт, на якому розміщено багато корисних повідомлень про історію Придесення.

Сергій ПАВЛЕНКО.

► КІРОВОГРАД

Убивши матір, безногий інвалід скалічив і своє життя

В одному з сіл Компаніївського району 40-річний інвалід першої групи в стані алкогольного сп'яніння побив свою матір. Від отриманих травм 58-річна жінка померла на місці події, а здичавилого сина затримано. Очевидці розповідають, що ховали жінку сусіди та сільська рада. Наразі одностельці обговорюють і долю безногого каліки-вбивці, якому в тюрмі навряд чи вижити, а на волі — так само. Зі старого і хворого батька доглядальник ніякий. А всьому виною — оковита, кажуть люди. Вона давно знайшла прихисток під дахом неблагополучної сім'ї.

Петро МЕЛЬНИК.

Що називається рабством

За кордоном нелегально працює майже два мільйони українців. Таку цифру називають українські соціологи. Тим часом неофіційна статистика вказує на сім мільйонів осіб. Торік правоохоронці порушили близько 400 кримінальних справ за фактами продажу людей. Українці в трудове рабство найчастіше потрапляють у Росії, Польщі, Туреччині. Каналами переправлення є Одеський та Бориспільський прикордонні пункти пропуску.

У країні найвідомішими борцями з торгівлею людьми є Міжнародна організація міграції та громадська організація «Ла Страда».

Рабством ми називаємо експлуатацію, вона може бути і сексуальною, і трудовою, — коментує ситуацію «Голосу України» президент Міжнародного жіночого правозахисного центру «Ла Страда-Україна» Катерина Левченко. — Масштаби трудової експлуатації з року в рік збільшуються. І все це входить до поняття торгівлі людьми. Потрапити в неволю — загроза не лише молодим дівчатам. У тенета потрапляють також діти і чоловіки. Зазвичай ідуть

у пошуках кращого життя або з мрією заробити грошей. Та перше, з чим вони зіштовхуються там, — складна адаптація до незнайомих умов. Однак ми не ставимо собі мету переконати людей не їхати за кордон. Адже щоб залишити їх в країні, треба щось запропонувати. А альтернатив немає. Тому нам залишається лише розказувати про права і те, куди звертатися по допомогу. Основна мета нашої діяльності — щоб людина володіла повним спектром інформації: які є переваги, які недоліки, які ризики.

За словами заступника начальника департаменту боротьби з торгівлею людьми МВС України Олександра Мельникова, весь механізм виявлення та притягнення злочинців до відповідальності нівелюється низьким відсотком судових рішень через брак відповідної судової практики. Адже існує проблема у документуванні злочинів. Постраждалі від сексуальної експлуатації часто соромляться звертатися до міліції. Крім того є розбіжності у тлумаченні органами дізнання, досудового слідства та прокуратури окремих ознак злочину. Все це призводить до невеликого відсотка судових справ із винесенням відповідного вироку.

Олександр ПЕКНИЙ.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Вандалізм процвітає?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У Львові на минулих вихідних вандали зруйнували дерев'яний хрест перед входом у Вірменський собор і порозписували фасад церкви. Про це повідомила прес-секретар Координаційної наглядової ради з питань реставрації і реновації ансамблю Вірменської вулиці Ольга Ігнатова.

Депутат Львівської міської ради Вардкес Арзуманян звернувся в управління охорони історичного середовища, щоб його співробітники зафіксували факт знищення пам'ятки архітектури, а також забрали хрест із приміщення церкви. Це — не перший акт вандалізму, вчинений стосовно Вірменського собору, і не перша заява до правоохоронних органів, написана настоятелем храму отцем Тадеосом, повідомляє rtoUA.

Чудодійні «Дев'ять сил» виявилися звичайною халтурою

Понад тисячу пляшок чудодійних (так написано на пляшках) бальзамів «Цілющий» та «Дев'ять сил» вилучили співробітники податкової міліції ДПА у Тернопільській області на одному зі складів. Причина — підроблені акцизні марки, що підтвердили лабораторні дослідження. Тепер вивчається вміст пляшок і йде пошук справжнього виробника фальсифікату.

Незважаючи на посилення контролю за виготовленням і реалізацією алкогольних напоїв, галузь ця через швидкі прибутки залишається привабливою для фальсифікаторів. З початку цього року за фактами виготовлення і реалізації алкогольних напоїв порушено 12 кримінальних справ, шість із них направлено до суду. Нещодавно міліціонери вилучили «лівого» спирту на 1,5 мільйона гривень. З нього «підпільники Кіндрати» мали намір виготовити горілку й реалізувати в областях Західної України.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

ФОТОФАКТ

З нагоди річниці визволення Миколаєва від німецько-фашистських загарбників меценати організували в містечку «Казка» свято для дітей-сиріт зі шкіл-інтернатів, реабілітаційних центрів краю, під час якого вони побачили старовинні фортеці, побували в місцях бойової слави, на концертах.

фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

У Луганську вважають, що молодогвардійці заслужили звання Героїв України

Депутати Луганської міськради вирішили звернутися до президента країни з проханням присвоїти членам підпільної організації «Молода гвардія», яка діяла в роки Великої Вітчизняної війни у Краснодарі, звання Героїв України. Це ініціатива молодіжного крила Партії регіонів. Вони мотивують свою пропозицію тим, що «на прикладі молодогвардійців виросло не одне покоління справжніх патріотів». Ідею молодих підтримали ветеранські організації. Питання винесли на розгляд сесії міськради, але представники БЮТу нагадали, що спершу слід порадитися з громадою. За це проголосували майже всі депутати. Звернення допрацюють у профільній комісії міськради, після чого опублікують у засобах масової інформації для обговорення.

Алла АНТИПОВА.

Родинам загиблих моряків виплатять по 4,5 мільйона гривень

Таку суму одержать рідні моряків, що загинули внаслідок аварії судна «Нафтогаз-67» у Південно-Китайському морі. Виплачувати гроші буде Державний фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві, повідомляє proUA. Крім того, державним акціонерним товариством «Чорноморнафтогаз» відкрито рахунок для надання матеріальної допомоги родинам моряків, що постраждали під час катастрофи буксира «Нафтогаз-67». Одержувач: ДАТ «Чорноморнафтогаз», р/р № 26004000331709 в АКБ «Чорноморський банк розвитку і реконструкції», ОКПО 00153117, МФО 384577, на який співробітниками товариства вже переказано 550 тисяч гривень.

Ольга ВІТЕР.

СВІТ КОРОТКО

► ІТАЛІЯ

Мілан одержав «Експо»

Міжнародна виставка «Експо-2015» відбудеться в Мілані, економічній столиці Італії. За таке рішення проголосували в Парижі представники 152 країн, що входять у Бюро міжнародних виставок, яке займається проведенням «Експо» з 1928 року. Підтримати Мілан до французької столиці приїхали багато італійських політиків. «Це фантастична перемога Мілана й Італії, я хочу, щоб ця виставка була присвячена усьому світу», — заявила мер цього міста Летиція Моратті. Під «Експо-2015» у Мілані побудують комплекс загальною площею понад мільйон квадратних метрів; інвестувати в цей проект планується 7 мільярдів євро. Суперником Мілана в боротьбі за проведення виставки було турецьке місто Ізмір.

► США — ЄВРОСОЮЗ

Справа про яловичину з гормонами росту закінчена внічию

СОТ винесла вердикт з торговельного конфлікту між Євросоюзом, з одного боку, і США та Канадою — з другого. Світова організація торгівлі вирішила, що заборона на імпорту американської і канадської яловичини, запроваджена ЄС, не має під собою наукових обґрунтувань. Водночас експерти вважають, що санкції, запроваджені у відповідь на це по іншу сторону Атлантики, діють занадто довго. Брюссель увів ембарго на ввезення зі США та Канади яловичини, що містить гормони росту, в середині 80-х років минулого століття, мотивуючи це рішення підвищеним ризиком виникнення раку у зв'язку з уживанням в їжу такого м'яса. США, а потім і Канада подали до СОТ скаргу й виграли справу. У результаті ці країни отримали право штрафувати ЄС за недотримання правил міжнародної торгівлі: щорічна сума штрафів зводилася до 80 мільйонів євро.

► ПІВНІЧНА КОРЕЯ — ПІВДЕННА КОРЕЯ

Сусіди знову сваряться

Північна Корея покритикувала проамериканську політику нового президента Південної Кореї Лі Мен Бака, пригрозивши, що її продовження призведе до «необоротних катастрофічних наслідків». Потрібно відзначити, що відносини між сусідами по Корейському півострову, що погепішали в період президентства в Південній Кореї Но Му Хена, помітно погіршилися після нещодавньої зміни останнього прагматиком і консерватором Лі Мен Баком, котрий пообіцяв зробити жорсткішою політику стосовно комуністичного сусіда.

У Держдумі вирішили, що «Великий» договір потребує поправок

У цьому російських колег переконали українські парламентарії

У Державній Думі РФ пройшли парламентські слухання, на яких російські депутати і гості з України обговорили «Великий» українсько-російський договір. Слухання організував комітет у справах СНД. З основними доповідями виступили віце-спікер Любов Слізка, заступник голови комітету Костянтин Затулін, народні депутати України Микола Азаров, Вадим Колесніченко, Сергій Цеков. У дебатах узяли участь заступник міністра закордонних справ РФ Григорій Карасін, який заявив, що зміст договору влаштовує російську сторону, але треба виконувати його статті. Водночас українські парламентарії були вкрай жорсткими в оцінках виконання договору. Більше того, прогресивна соціалістка Наталя Вітренко закликала Росію «колоти Україну», «йти в наступ» на «помаранчевих», «які належать іншій цивілізації». За результатами парламентських слухань було прийнято рекомендації, в яких, констатуючи, що Україна не виконує Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між РФ та Україною парламентарії рекомендували уряду бути готовим до чотирьох варіантів відповідних заходів. Це зміна договору, а в разі приєднання України до Плану дій членства в НАТО Україною — повідомлення про вихід з Договору. Гучна парламентська акція з обговорення договору в Державній Думі була приурочена до бухарестського саміту НАТО й приїзду президента США Джорджа Буша до Києва. Деякі російські політики та експерти — Віктор Алксніс, Олександр Дугін, Сергій Марков — у своїх інтерв'ю «Голосу України» не заперечували цієї мети парламентських слухань у російській столиці.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Безкістчковими херсонськими кавунами смакуватимуть європейці

Саме такі кавуни будуть вирощувати в країнах Євросоюзу. Про це домовилися учасники візного засідання Міжнародного трейд-клубу, що відбулося в Херсоні. Європейців привабили їхня екологічна чистота, а головне — невелика кількість кісточок. Іноземні дипломати й посли ознайомилися з інвестиційними проектами, за якими наш край пропонує працювати спільно із зарубіжними партнерами. Серед галузей, де варто застосувати співробітництво, — сільське господарство, промисловість, будівництво, транспорт, а також туризм. Найближчим часом діятиме проект щодо постачання до країн Європи насіння та вже вирощених безкістчкових херсонських кавунів.

Алла БРУСИЛОВА.

ФОТОФАКТ

У Чернігові біля Катерининської церкви невідомі, як свідчать віруючі, спалили похідний храм. На щастя, ніхто з тих, хто в ньому перебував, не постраждав.

Фото Віктора КОШМАЛА (Укрінформ).

У Радивиліві створили «соляну шахту»

У Радивилівському територіальному центрі соціального обслуговування пенсіонерів і малозабезпечених громадян облаштовано «соляну шахту», якою можуть скористатися всі жителі району. Звичайно, попередньо порадившись із лікарем. Цілющу сіль у Радивилів привезено із знаменитої Солотвини. «Подібна «соляна шахта» на Рівненщині — не перша, — каже директор ТзОВ «Ведіс» із Луцька Юрій Шипелик. — Позаторік таку ж галокамеру ввели в експлуатацію у санаторії «Червона калина». Головним її лікувальним компонентом є сухе повітря, насичене від'ємно зарядженими іонами хлориду натрію, очищене від вірусів, мікробів та алергенів. Глибоке проникнення в людський організм дрібно розсіяного сольового аерозолі відновлює захисні функції епітелію, зменшує запалення, зміцнює нервову систему, стабілізує артеріальний тиск».

Євген ЦИМБАЛЮК.

Радивилів Рівненської області. а знімку: у радивилівській галокамері лікувальний процес контролює медсестра Наталія Кубік.

Фото автора.

Камеді-клуб на Оболоні Районна влада вдає, ніби не розуміє жартів

У День сміху мешканцям будинків 29 та 27«г» по вулиці Прирічній, що на Оболоні, було не до жартів. Торговельний кіоск, проти якого тривалий час протестують мешканці навколишніх будинків, таки встановили. «Уранці 1 квітня у наш двір пригнали тягач з металевим торговельним павільйоном і кран, — розповідає один із мешканців Прирічної Левко Довган. — Процесію супроводжували близько 20 мордоворотів, які взяли місце події в кільце і не пускали туди «чужих». Наймані «охоронці» розважалися тим, що лузали насіння і насміхалися над протестувальниками: мовляв, сьогодні ж 1 квітня, все це — жарт! Два десятки дерев, які два тижні тому мешканці висадили у дворі на суботнику, викорчували».

В Оболонській райдержадміністрації продовжують стверджувати, що власники кіоску мають всі необхідні дозволи. «На свої скарги ми отримали відповіді за підписом заступника Оболонської райдержадміністрації pana

Блохова, — розповідає мешканка будинку №29 Ольга Деркач. — У листі від 17 березня 2008 року він обіцяв винести наше питання на розгляд постійної комісії з питань містобудування та регулювання земельних відносин. Але ж обіцянка — цяцянка: кіоск уже стоїть! Як я знаю, остаточного ордеру на встановлення кіоску у його власників немає».

Листи киян, які категорично проти «дворової» торгівлі під своїми вікнами, обрана нами влада звикла нехтувати. Так само, як і мораторій на встановлення малих архітектурних форм, проголошений столичною владою. Як раніше заявляла заступник голови Київської міськдержадміністрації Ірена Кільницька, в майбутньому кількість МАФів має скоротитися вшестеро, а торгуватимуть вони лише пресою, проїзними талонами та сувенірами. «Перевірки виявили, що всі дозволи на роботу має менш як третина з усіх понад 6200 МАФів», — заявляла вона.

Ганна СМІЛЯНСЬКА.

14 мільйонів платників повинні знати, хто сидітиме на їхніх грошах

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Українські фонди соціального страхування готуються до тотальної перевірки. Не секрет, що в їхній роботі завжди бракувало прозорості й порядку. Спробу розібратися в тому, що відбувається у Фонді соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, зробило Міністерство праці й соціальної політики. Але спосіб, у який міністерство намагалося це зробити, викликав певну гостру реакцію. Зокрема, у голови Національного форуму профспілок України Мирослава ЯКІБЧУКА.

— Чому ви вважаєте добрі наміри міністра праці та соціальної політики Людмили Денісової навести лад у фонді психічною атакою, що має на меті зовсім не ті цілі, які заявляються? І чому профспілки нехтують вимогами Мінпраці?

— Соціальне страхування справді потребує продуманої реформи. Але поведінка Міністерства праці свідчить не про намагання

реформувати сферу, а про бажання «покарати», незважаючи на правові норми.

— Які норми і ким було порушено?

— По-перше, із порушенням закону та регламенту наглядової ради фонду міністерство в пожежному порядку намагалося скликати її засідання, щоб обговорити виконання бюджету фонду за 2007 рік і вчинити розбір польотів. Хотів би нагадати пані Денісовій, що, по-перше, фондами за законом керують на паритетних засадах три сторони — держава, роботодавці та профспілки як представник застрахованих осіб. А, по-друге, міністр праці на сьогодні не є членом наглядової ради Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності і скликати засідання цього органу не має права. Саме тому профспілки й роботодавці справедливо проігнорували вимогу Мінпраці.

Водночас голові правління фонду було надіслано листа за підписом міністра з пропозицією провести 27 березня засідання й розглянути питання про «притягнення до відповідальності осіб, винних у порушеннях». Тобто без будь-якого розгляду органами фонду результатів мініс-

терської перевірки було поставлено завдання «покарати винних». На жаль, така тактика Мінпраці вже спрацювала в інших фондах соціального страхування, де відбулася заміна керівництва.

— Тобто ви звинувачуєте Мінпраці у намаганні підім'яти під себе фонди соціального страхування?

— Це прагнення міністерства та його глави поводитися із фондами, як зі своїми структурними підрозділами, очевидне. І це за того, що участь держави як третьої сторони в управлінні соціальним страхуванням взагалі нелогічна за визначенням. Платниками в фонди є наймані працівники та їхні підприємства-страхувальники. Чому їхніми коштами має керувати державна сторона? Якраз її втручання повинні бути зведені до мінімуму.

— Чи намагалися ви все це пояснити керівництву Мінсоцполітики?

— Контакти з профспілками пані міністр провадить за критерієм їх персональної лояльності. Улюблений метод Людмили Денісової — повсюдний диктат замість соціального партнерства й діалогу. Тому перестановок у міністерстві їй за-

мало. Розстановка своїх людей на фінансові «крани» — ось один із її головних пріоритетів.

— Це досить серйозне звинувачення. Чи можете ви якось довести свої слова?

— У березні Мінпраці рекомендувало Фондові соцстрахування з тимчасової втрати працездатності призначити на посаду заступника директора виконавчої дирекції Володимира Поважнюка. Ця людина не має нічого спільного з соціальною політикою — працював генерал-полковник Поважнюк здебільшого в структурах МВС. У 2004 році Рахункова палата звинуватила його у зловживаннях і нецільовому використанні 434,5 млн. грн. із спецфонду МВС. І це — нові професіонали, що мають втілювати гасла «Українського прориву» в соціальній сфері? Згаданий Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності — це 14 мільйонів платників. Вони повинні знати, хто, грубо кажучи, сидітиме на їхніх грошах, і не тільки знати, а й мати підстави довіряти йому.

Записала Яна СТАДІЛЬНА.

Міжнародне рейтингове агентство «Moody's» розпочало вивчення можливості підвищення рейтингів України (*Укрінформ*)

Габровський дім гумору і сатири учора відзначив свій день народження і провів день відчинених дверей (*Укрінформ*)

СПОРТ

Тур завершено

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 23-й тур. 31 березня.
«Дніпро» — «Ворскла». **1:0.** 5 000 глядачів. **Арбітр** — Іщенко (Київ). **Гол:** Самодін, 61. **Вилучено** Андрієнка («Дніпро», 77, два попередження).
Це був завершальний поєдинок туру. Нелегка перемога дала змогу дніпропетровцям закріпитися на третьому місці. Та й відстань від лідерів у «Дніпра» мінімальна. «Динамо» має 54 очки, «Шахтар» — 53 (гра в запасі), «Дніпро» — 51. А віддак, боротьбу за «золото» реально продовжують оці три клуби.

Будуть палаци, буде хокей...

Бровари. Національна збірна України з хокею, котра готується до чемпіонату світу в Японії, провела перший спаринг. Підопічні Володимира Голубовича зіграли внічию 1:1 з клубом російської Суперліги «Торпедо» (Нижній Новгород). У складі синьо-жовтих закинутаю шайбою відзначився Касянчук. Учора суперники провели ще одну контрольну зустріч. Розповідь про неї — в наступному числі нашої газети.

А оця інформація, гадаємо, порадує прихильників хокею в Україні. До кінця літа нинішнього року в Харкові відкриється новий хокейний палац. Про це на прес-конференції, присвяченій завершеному чемпіонату країни, заявив міністр у справах сім'ї, молоді і спорту Юрій Павленко. За його словами, до 1 вересня відкриють чотири нових палац: у Харкові, Донецьку, Калуші та Херсоні.

«Окрім того, уже цього року планується почати будівництво ще 10—12 льодових майданчиків. Держава готова витратити на це кошти, але необхідна участь і місцевої влади. На сьогоднішній день бажання долучитися до реалізації цього проекту висловили десять міст. Але я впевнений: коли буде завершене будівництво хокейного палацу в Харкові, голови міських рад вишукуються в чергу», — зазначив пан Павленко.

Веломанія, або Чи стане велосипед королем доріг

А ЯК У НИХ?

Жителі великих міст не з газет знають, що таке затор. ДТП, поламаний світлофор і, як результат, — сотні, якщо не тисячі, водіїв та пасажирів потрапляють у дорожній капкан, виїжджати з якого часом доводиться годинами.

Особливо складна ситуація в Києві. Лавиноподібний приплив шукачів кращої долі перетворив столицю на суцільний затор. Поки міська влада планує збудувати нову окружну дорогу, ще один міст через Дніпро, запровадити реверсний рух на окремих вулицях та добудувати метро, хочеться звернути увагу на зарубіжний досвід. Адже дорожні затори — проблема ненова. У багатьох мегаполісах зменшити кількість машин, привабити туристів, зробити пересування містом швидким і безпроблемним та, зреш-

Хто одержить Київ?

ТЕМА

Сьогодні спостерігатимемо, як дві наддержави, два її президенти вчепляться зубами в ласий «шматок» на карті світу: під час саміту НАТО в Бухаресті Росія і США зійдуться у двобої за право впливу на Україну. Й кожен хоче «одержати» Київ.

Офіційно це матиме безневинний вигляд: саміт альянсу ухвалить або не ухвалить рішення про приєднання України та Грузії до Плану дій щодо членства в НАТО (ПДЧ). Очільники блоку підкреслюють: йдеться лише про приєднання до ПДЧ, і коли цього не станеться сьогодні, то невдовзі, мовляв, це — «питання лише часу». Президент України Віктор Ющенко певен: саміт ухвалить потрібне йому рішення. Він очікує від НАТО «позитивного сигналу», й заспокоює Москву, що членство в організації для неї не є загрозою. Водночас Віктор Ющенко вважає, що у виборі євроатлантичного напрямку

для України «компонент безпеки є домінантним» і відповідає нашим національним інтересам. Проте євроатлантичні устремління України не підтримують країни старої Європи — Франція, Німеччина, а з ними й Італія, Іспанія, Нідерланди, Бельгія, Португалія, Люксембург, обіцяючи заблокувати приєднання України та Грузії до ПДЧ. Особливо категоричні Франція та ФРН. За висновком «Financial Times Deutschland», європейські лідери не хочуть дражнити Москву, у співробітництві з якою мають власні національні інтереси. Й переконати їх підтримувати Київ не змогли ані США, ані «адвокат» України —Польща. А позиція ФРН, на думку експертів, стала дипломатичним ляпасом для президента США Джорджа Буша, котрий теж намагався вмовити канцлера Меркель підтримати Україну та Грузію на шляху до НАТО. Тим часом упродовж останніх кількох тижнів політикум Старого світу обговорює власну важливу проблему — ініціативу лідерів Франції Ніколя Саркозі та

Німеччини — Ангели Меркель про створення сил європейської безпеки. Саркозі навіть запевнив, що це не становитиме загрози для... НАТО. Обидва лідери чудово розуміють, яку загрозу для їхніх країн і для Європи в цілому несе американський глобалізм, тож намагаються від цього убезпечитися, створивши власний механізм для врегулювання криз — євроармію, до якої можуть приєднатися й інші держави. То чи новина, що членство України в НАТО не відповідає інтересам ЄС? Адже у всіх документах про політику щодо України Євросоюз підкреслює, що вважає для себе надзвичайно важливим збереження дружніх відносин України з Росією... Тож у США, Росії та ЄС — свої клопоти, а Україна залишається зі своїми, які істотно відрізняються від їхніх. Устремління перших осіб держави до членства в НАТО лякає європолітиків, оскільки, маючи таку потужну підтримку США, Україна більше представлятиме американські інтереси, ніж європейські. Крім того, значна час-

тка українців не розуміє, навіщо їм членство в НАТО. Задля захисту від ворогів нашої незалежності? У такому разі керівники держави нарешті повинні назвати ворогів, від яких маємо захищатися, вступивши в НАТО, та йти під американську «парасольку». Проте жоден з них, переконуючи нас у необхідності колективної безпеки, не назвав агресора, хоч усі чудово розуміють, про кого йдеться. То чому вони бояться сказати про це вголос? Тим часом ми маємо іншого, не менш, а може, й більш небезпечного ворога: відсутність єдності нації. Хоч би про які ключові проблеми йшлося — мову, історію, членство в міжнародних організаціях — ані парламент, ані суспільство не може дійти згоди. Чи не тому поспішаємо під чужоземні «парасольки», власники яких залюбки «пригортають» нас до свого серця? Ось з такими, й не лише з такими проблемами Україна бере участь у саміті НАТО. Хто «одержить» Київ — дізнаємося невдовзі...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Чому «рукописи горять»

ПАРАДОКС

Рахункова палата провела аудит діяльності Державного комітету архівів з формування Національного архівного фонду, розвитку архівної справи та використання коштів державного бюджету.

Як повідомляє прес-служба РП, за результатами ревізії встановлено, що внаслідок не належної уваги з боку уряду і Мінфіну до галузі у поєднанні з неефективною роботою Держкомархівів не забезпечується реалізація завдань державної політики в цій важливій сфері. На рівні добрих намірів залишилися заплановані заходи з розвитку архівної справи, затверджені, між іншим, Кабміном у цільових державних програмах. Проблема не тільки в горезвісному «залишковому принципі», за яким фінансувалися ці програми. Сам Держкомархівів системно нехтував нормативно-правові акти, що призвело до неефективного використання бюджетних коштів. Утім, «невміння» правильно розпорядитися грошима — ще півбіди. Повільними темпами проводиться реставрація унікальних та особливо цінних документів. Умови зберігання матеріалів не відповідають встановленим вимогам. Саме тому за останні роки через крадіжки, пожежі та затоплення втрачено 77,2 тисячі та пошкоджено 1327,6 тисячі документів Національного архівного фонду. Це — не просто папірці, зникнення яких не відіграє жодної ролі, а надзвичайно цінні історичні матеріали.

Аудитори Рахункової палати також з'ясува-

ли, що Держкомархівів формально поставився до виконання заходів у сфері відновлення та збереження національної пам'яті українського народу, зокрема з увічнення пам'яті жертв голодоморів, хоча на ці заходи торік було виділено цільових бюджетних коштів на мільйон гривень. Про результати перевірки, стверджує прес-служба, поінформовано Верховну Раду і Кабінет Міністрів, а Держкомархівів направлено пропозиції з усунення виявлених порушень. Виникає великий сумнів, що головний «архіваріус» країни Ольга Гінзбург «рватиме собі серце» над усуненням помилок, зафіксованих аудитом. «Голос України» вже писав, що колишня народна депутатка від КПУ — такий само доречний кадр на посаді керівниці Державного комітету архівів, як екс-віще-прем'єр з гуманітарних питань, що тоді її представляв ошелешеному від несподіваного призначення колективу, на робочому місці працівника арматурного виробництва. Саме з нього, нагадаю, товаришка Гінзбург торувала шлях у «високу політику». Хоча, звісно, річ не в біографічних подробицях. Як може людина зі специфічною ідеологією дбати про відновлення національної пам'яті, коли цей процес перекреслює «романтичну» утопію про «славне минуле комуністичної доби»? У «моральні» постулати послідовників класики марксизму-ленінізму не вписуються документи про злочини тоталітарного режиму — масове знищення людей, організовані голодомори, репресії, примусове виселення українських господарів у «курортні» зони вічної мерзлоти... Недаремно Ольга Гін-

збург прагнула повернути гриф «Секретно» цим документам. Не вийшло «законним шляхом» — допомогли вогонь і вода. Утім, дивує не те, що архіви замість збереження пам'яті лише примножують «білі плями» історії. Вражає алогічність, з якою нинішня влада трепетно зберігає на ключовій для держави посаді невтомну організаторку «червоного» погляду на минувшину. Чому Президент, який вклякає перед скіфською бабою і через указ переймається історичною спадщиною, не помічає, що «відновленню справедливості» перешкоджає не парубічко-невіглас, що трощить пам'ятник з елементарного недоумства, а «фахівець» з «арматурним» світоглядом? Чому прем'єр, котра так ретельно виполує огріхи попереднього уряду, не переймається одіозним призначенням своїх «найнелюбіших друзів»? Звичайно, архівні документи не тисяча «ощадбанківських» гривень для зміцнення власного іміджу, але не до такої міри дрібниця, щоб «спалити» їх, наче знецінені вклади. До речі, нещодавно подав заяву про відставку з посади першого заступника голови Держкомархівів доктор історичних наук Геннадій Боряк. Такий крок він пояснив «принциповою незгодою з діями голови комітету, що стосуються методів управління системою держархівів». Наш прогресивний Кабмін відреагував у душі свого попередника — задовольнив заяву. Це не така марудна справа, як розібратися в «методах». А архівні «рукописи» тим часом продовжують «горіти»...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

знаки встановлені винятково для автомобілістів. Усе це свідчить про відсутність велокультури на наших дорогах. Водночас зростає кількість магазинів, що продають велосипеди, більшає й число тих, для кого перспектива крутити педаль краща, ніж бути затиснутим

у переповненій маршрутці чи тролейбусі. Тож владам великих міст, вирішуючи проблеми заторів, не варто винаходити велосипед, можна просто ним скористатися.

Тетяна ПАСОВА.
Фото автораа.

Центральний автовокзал столиці перенесуть з Московської площі: він не виконує своє функціональне навантаження, а міжміські автобуси створюють пробки (Прес-служба КМДА)

Небезпечна педагогіка, або Чи пускати в дім «чужаків»?

ПРОБЛЕМА

Газета «Голос України» 5 березня запросила обговорити проблему відставання інфраструктури столиці від темпів зростання чисельності населення (рубрика «Київ»). Приводом став лист педагога, корінної киянки Надії Корецької «Понаїжджали сюди, позахоплювали все...».

«Я не знаю, що треба з цим робити», — скромно пише автор з приводу надмірного, на її думку, «нашестя приїжджих з усіх регіонів України», від яких «місто і його мешканці задихаються» (йдеться не про іноземців, а про громадян України. — І. Л.). Це, як на мене, — удавана скромність. Не тільки знає, а, фактично, пропонує своєрідний спосіб «порятунку» Києва від приїжджих. Перелічивши негативні ознаки, якими нібито відрізняються «приїжджі» від «корінних жителів», вона орієнтує правоохоронні органи: просто не пускати їх до міста. Первинні — зовнішні — прикмети таких: люди, «від яких тхне учорашнім перегаром і давно не

митим тілом», які являють собою «величезну масу невідомого племені, що змітає на своєму шляху усталені норми співжиття». Але, мабуть, не довіряючи правоохоронним органам, котрі, як вважає автор, «не справляються і, корумпуючись, інтенсивно розкладаються», можуть пропустити на вокзалах значну частину мігрантів, Надія Корецька доповнює інформацію вторинними ознаками тих, «хто понаїхав»: люди, які працюють «за мізерну зарплатню на новобудовах, за кермом маршруток і комунального транспорту, на підприємствах торгівлі, в офісах». Такою подвійною «наводкою» педагог прагне сприяти порятунку від «нелегалів, котрі

позбавляють законних робочих місць корінних киян», від яких кияни нібито «задихаються». Не могу не запитати шановну Надію Корецьку: «Невже вас не дивує, що люди, у яких бачите тільки бомжо-бандитські ознаки, — водії, будівельники, торговці, умудряються так успішно працювати і «не тільки будувати, а й скуповувати квартири в центрі»? Чи можете погодитися з тим, що співгромадян — приїжджих з усіх регіонів України, називати нелегалами неприпустимо? Чи допускаєте логічність думки, що корінні кияни не повинні мати соціальні переваги перед «некорінними»? Передбачаючи негативні відповіді, скажу прямо: у статті вбачаю ознаки стану, який називаю соціальною ксенофобією. Слова «невідоме плем'я» свідчать і про етноксенофобію. У сукупності це — найнебезпечніше: ксенофобія політична. Ви відчуваєте страх і ненависть до всіх «чужих», «не своїх», а тому і «небезпечних» суперників. Відчуваєте «не наш» запах і бачите «чужу» зовнішність. «Прибульці» ні-

бито відбирають у «корінних» робочі місця і житло, та ще й нібито так, що «незабаром нам доведеться виселятися в дешеве житло в найгірші райони столиці». Редакція газети, дотримуючись стосовно читача зрозумілої коректності, назвала лист Надії Корецької лише жорстким і неприязним. А в мене, читача, виникло бажання дати переконанням педагога вкрай негативну оцінку. Але не гнівну, а співчутливу, бо особисту ксенофобію вважаю не провиною, а лихом. Щодо запрошення редакції обговорити проблеми відставання столичної інфраструктури і запланованої реєстраційної системи скажу так: якщо вона призначається для розрахунково-статистичного обґрунтування державних асигнувань — дуже добре. Але — дуже погано, якщо система служитиме якимсь обмеженням і заборонам — на допомогу «правоохоронним органам, які не справляються»... Ізяслав ЛЕМБЕРІКМАН, інвалід Великої Вітчизняної війни. Дніпропетровськ.

Європейці захоплені...

...Проектами для інвестицій, стверджують керівники КМДА. Київ очікує одержати від Заходу інвестицій на півмільярда гривень уже цього річ. Про це на прес-конференції повідомив перший заступник голови КМДА Денис Басс. Під вкладення пропонуються будівельно-реконструкційні проекти у транспортній сфері, секторі розвитку столичної інфраструктури. Особливо привабливі для європейців спорудження двох мостів і тунельних переходів через Дніпро, реконструкція Либідської площі з будівництвом розважально-торговельного центру та Ленінградської площі. Найближчим часом міська влада через інвестиційні конкурси вибере найдостойніших, щоб доручити їм розвиток інфраструктури столиці. Водночас найбільші надії покладаються на співпрацю з Європейським банком реконструкції і розвитку. Цього року адміністрація міста має намір «продати» йому три проекти реконструкції і розвитку Києва. Зокрема, впровадження системи управління транспортом вартістю 100 млн. дол., а також реконструкцію транспортних розв'язок у районі Ленінградської і Поштової площі, Південного моста та інші необхідні Києву розв'язки. Амбіційним є також план будівництва наземної інфраструктури метрополітену на Троєщині. Крім того, іноземних інвесторів зацікавила розробка Генерального плану Києва, міжнародний конкурс до участі в якому КМДА оголосить найближчим часом.

Метрополітен намагається знизити кількість спроб самогубств

Останнім часом деякі мешканці столиці, а також приїжджі чомусь для зведення рахунків з життям обирають Київський метрополітен. Останній випадок спроби суїциду зафіксовано 19 березня, коли на станції метро «Святошин» кинувся під потяг київський школяр. 5 березня на станції метро «Вокзальна» мешканець Сумської області теж намагався покінчити життя самогубством.

Тим часом керівники підприємства вважають, що причиною спроб суїциду в метро є суспільні проблеми. І вирішувати їх треба, надаючи літнім — гідні пенсії, молодим — роботу. Це мінімум. Але навіть він здатний якщо не припинити спроби звести рахунки з життям, то істотно їх зменшити. Зокрема й на території київської підземки. Проте Київський метрополітен вивчає можливість запровадження штрафів для пасажирів за заподіяння ними шкоди майну підприємства умисне або з власної необережності. Автори ідеї сподіваються, що це дисциплінуватиме пасажирів і змусить їх вдумливіше ставитися до роботи метро. А штрафи посприяють зменшенню тут кількості суїцидів. Крім того, у підприємства немає способу запобігти самогубствам інакше, ніж спробувати зробити більш позитивним настрій пасажирів за допомогою візуальних методів. Ідея — установити розподільне огородження між пероном станцій і безпосередньо

тунелем, на думку керівників підприємства, проблему самогубств не вирішить. Такий експеримент уже проводився в метрополітені Санкт-Петербурга. Але отвори в огороженні відкриваються для посадки пасажирів, коли потяг уже під'їхав до платформи. І в цьому разі у машиніста немає можливості для маневру, бо йому треба зупинити поїзд так, щоб двері відчинялися навпроти отворів огородження. Крім того, запровадження цієї

системи в Києві спричинить зниження пасажиропотоку на 10—20%. Та й, на думку фахівців, неможливо знизити швидкість потяга при в'їзді на станцію і під час руху в тунелях, бо це призведе до зміни графіка руху зі збільшенням інтервалу руху потягів і, як наслідок, — зниження провізної спроможності метро. Тому навряд чи технічно можливо запобігти спробам самогубств людей у метро. Тамара ЖУРБИЦЬКА.

Багато товарів, що продаються в торговельних центрах, — низькопробна підробка

Неймовірно, але факт: 90 відсотків одягу і взуття, які реалізуються в найвідоміших і великих столичних торговельних центрах, — низькопробна підробка. Модники переплачують за неї в 4—5 разів більше, ніж ціна фірмового оригіналу, тобто за речі, що виробляються в... Броварах чи у кращому разі в Китаї. У цьому переконалися журналісти «Регіон Київ Медіа», котрі провели купівельний експеримент.

Приміром, ціна чоловічих костюмів коливається від 1500 до 5000 грн., а якість середня: що одеського такого товару, що тирецького. Не краще і з взуттям, яке розлазиться вже після одного сезону носіння. Купивши в «Метрограді» кеди «Prada» за 1350 грн. і пояс «Dsquared» за 350 грн., відправи-

ли їх на експертизу провідним столичним товарознавцям. З'ясувалося, речі були навіть не від франчайзингів (фірм, що виробляють товар за ліцензією відомої марки. — Авт.), а самою, що не є підробкою китайсько-турецьких майстрів. Ціна фірмового оригіналу в Європі в 4—5 разів менша, ніж

ціна підробки в українській столиці. Плюс до всього, через 18 днів псевдокеди від «кутю» — просто розповзлися. Але найбільша перлина — марка «Dsquared». Проходячи «Метроградом», розумієш, що Мілан і Париж відпочивають! Отут модної нині молодіжної марки «Dsquared» більше, ніж у європейських столицях, — пояси, шапки, джинси, сорочки... До того ж моделі на вигляд, як оригінал, але от тільки проблема: матеріал і якість роботи не піддаються критиці! Винні торговці таким товаром? А може, самі покупці, котрі не бачили фірмових речей, але готові принести в жертву моді останні заощадження своїх батьків?

СТОЛИЦЯ КОРОТКО

Нова вулиця

До кінця року столична влада планує розпочати масштабне будівництво доріг і транспортних розв'язок у районі Привокзальної площі. Роботи розгорнуться в рамках проекту другого виходу зі станції метро «Вокзальна» з одночасним зведенням багатофункціонального готельно-офісного комплексу на вулиці Жилианській, 107. Вартість реконструкції поки що не оприлюднено.

Хазяїн — пан?

Розмови про будівництво нової окружної дороги довкола Києва, що тривали майже три роки, перейшли в практичне русло. Днями Мінтранс затвердив план магістралі, а також визначився з термінами і вартістю. Від неї також підведуть вітку до особистої дачі Віктора Ющенка, розташованої в Обухівському районі. Трасу буде здано в експлуатацію не раніше 2017 року.

Ближче до Житомира

Заборонивши в'їзд вантажівок у столицю з 1 травня в денний час, КМДА тим самим створює чергу з хур на сотні кілометрів. Спробу чиновників позбутися пробок методом заборон експерти називають неперодуманою. Відсутність автотерміналів для відстою вантажівок, чітких дорожніх схем і розв'язок, які б забезпечували безболісний транзит хур, погіршить ситуацію на дорогах і створить ще більше проблем, ніж досі.

Добралися до кінотеатрів

Торговельна група «Мега-Макс» хоче побудувати великий мультифункціональний комплекс на місці колишнього заводу ім. Письменного. Нині тут розташовані кінотеатр «Батерфляй» і гіпермаркети, що належать цій компанії. На їхньому місці має з'явитися 17-поверховий готель і 30-поверхова вежа ділового центру. Відомо, що раніше ця земля була виділена під підземне паркування.

Ближче до природи

Дві третини нового житла в Броварах і Вишневому купують мешканці Києва. Попит на новобудови в передмісті значно перевищив аналогічні показники в самій столиці. Занадто високі ціни змушують молоді родини відмовитися від планів придбання житла в Києві і купувати малометражні квартири в прилеглих містах. За матеріалами ділової преси, інформаційних агентств і власних кореспондентів.

Володимира Саченка призначено заступником міністра промислової політики України — директором Державного департаменту тракторного та сільськогосподарського машинобудування

Завод тримають у блокаді вдень і вночі

Власник відмовляється продати цукроварню навіть за 15 мільйонів гривень

— На цукрозавод везуть балони з киснем для порізки обладнання, — цю інформацію передавали з уст в уста позавчора в селі Уладівка Літинського району на Вінничині.

На завод сходилися, ніби за сигналом тривоги. Люди одразу заблокували обидві прохідні й уже не полишали чергування навіть вночі. Домовилися про умовні сигнали. У разі необхідності битимуть в рейку. На цей звук, як на пожежу, громада має поспішати до цукрозаводу. Створили комітет порятунку підприємства.

— У нас уже є досвід у цій справі, — розповів «Голосу України» член комітету, заступник голови Літинської районної ради Олександр Масний. — Три роки тому саме в такий спосіб ми відстояли завод від вивезення обладнання на металобрухт. Тоді підприємство викупив німішній власник. А тепер він має намір повторити спробу свого попередника пустити завод під «ніж». Точніше, частково ліквідувати технологічне обладнання. Про що вже повідомив робітників.

Колектив не погодився з таким рішенням. Адже підприємство «живе». За останні десять років тут проведено серйозну реконструкцію. Щоправда, через технічні неув'язки завод торік майже не працював. Хоча сировину заготовили на весь сезон. Частина буряків так і пропала на кагатному полі. Решту вивезли на переробку в Козятинський район. А з тими, хто доставив свою сировину, а також з її перевізниками, дотепер не розрахувалися.

— Робітників особливо обурили слова, що, мовляв, завод у приватній власності, тому хазяїн може робити з ним те, що вважає за потрібне, — продовжує О. Масний. — Але ж підприємство будували і розвивали їхні батьки і діди. Ще більше обурення викликала зарозумілість власника стосовно ділової пропозиції у вирішенні питання про подальшу долю підприємства.

Як стверджує співрозмовник, один з підприємців виявив бажання придбати цукроварню у власність. Щоправда, нинішній господар, за словами О. Масного, назвав необґрунтовано велику суму — 15 мільйонів гривень. Незважаючи на це, покупець, на здивування заводчан, погодився сплатити її. Але вже наступного дня після попередніх домовленостей продавець «загнув» ще вищу плату — 22 мільйони гривень, хоча йому свого часу завод дістався за шість мільйонів гривень, додає член комітету порятунку заводу О. Масний.

— Ситуація в Уладівці дуже складна, я сказала б вибухонебезпечна, — каже голова Літинської районної ради Наталія Шишкова. — Адже завод справді є приватною власністю. Тому ніхто не може передбачити, як саме поводитиметься власник у ставленні до людей, які взяли підприємство в облогу. Ми повідомили про це правоохоронні органи, обласну владу. Але поки що позитивних зрушень, маю на увазі на користь колективу, у переговорах не сталося.

Біля цукроварні палахкотить багаття не лише вночі, а й вдень. Так люди рятуються від холоду. Кажуть, якщо самі не відстоять завод, ніхто їм в цьому не допоможе.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Аграрії відмовляються сіяти цукрові буряки

РЕАЛІЇ

На Чернігівщині колективи цукрозаводів у паніці. З наявних п'яти підприємств три ще тримаються на плаву, а інші два вже збанкрутували. Але й працюючі опинилися на межі виживання. Особливо Носівський цукрозавод. Господарства масово відмовляються укласти договори про вирощування буряків.

— Ще недавно здійснювали переробку Бобровицький, Нобівківський, — каже директор Носівського цукрозаводу Михайло Заболотний. — Усім вистачало роботи! А тепер сировини не зберемо вдосталь навіть на одне підприємство. Ось найбільше господарство району вирішило скоротити площі під солодкими коренями з 1200 гектарів до 400. Це для нас — справжня катастрофа!

Загалом по Чернігівській області ситуація з сівбою цукристих видається невтішною. Як-що торік буряки плекали на 14580 гектарах, то нині площа під ними становитиме 9874 гектари. До того ж понад 5 тисяч гектарів мають намір засія-

ти самі цукрозаводи. А для виробництва цукру в рамках наданої області квоти — 52,6 тисячі тонн — потрібно 460 тисяч тонн сировини, тобто «солодкий» урожай з понад 15,5 тисячі гектарів.

Як зазначалось на нещодавньому засіданні ради асоціації «Чернігівцукор», заводи за минулий сезон виробили 48 тисяч тонн білих кристалів. Однак реалізовано лише 70 відсотків готової продукції, а на складах ще зберігається 14 тисяч тонн.

— Ми намагаємося продати наявний цукор, — розповів керівник агрофірми «Нива» Григорій Супрун. — Але не можемо його реалізувати. Таке враження, що він нікому не пот-

рібний. Тим часом закуплений у нас цукор буквально за лічені дні в роздробу злетів у ціні на гривню!

Оптовики, наголошували учасники зібрання, «накручують» вартість цукру шляхом перепродажу «в одному кабінеті» своїм же приватним підприємствам, які наживаються в такий спосіб на праці виробників. Держава, на жаль, не встановила дієвого контролю за цими спекулятивними схемами, не запровадила механізму єдиної накладної від виробника до реалізатора.

— Водночас, — зазначив генеральний директор асоціації «Чернігівцукор» Микола Шкурко, — за собівартості виробництва тонни цукру на рівні 2500 гривень середньовідпускна вартість до 20 березня становила 2700 гривень. Заводи і сільгосппідприємства в такий спосіб «заробили» аж 10 мільйонів гривень збитків! Адже, щоб мати рентабельність хоча б 5 відсотків, нашу продукцію треба продавати по 3700—3800 гривень за тону.

Який вихід?
— Треба, — вважає заступник голови облдержадміністра-

ції з питань агропромислового комплексу Олександр Шанойло, — відвести під буряки не менші площі, ніж торік. Адже держава вперше на посів цукристих виділила солідну дотацію. Необхідно проводити роз'яснювальну й організаційну роботу в районах серед товаровиробників, і особливо з тими, хто має досвід роботи за новітніми технологіями. Про технічне переоснащення підприємств не кажу — поки що нам не до цього. Але обертів зменшувати теж не можна. Бо якщо цукровий завод зупиняється хоча б на рік, потім відродити його вже дуже важко.

Крім цього, з реальними пропозиціями щодо поліпшення ситуації у цукровиробників Чернігівщини не густо: перша — «триматися, наступного сезону нарешті, може, стануть кращі часи», «переконувати сільгоспвиробників сіяти цукристи», «писати звернення в Кабмін»... Але зростають ціни на газ, бензин, а це знову вносиме своєї невтішної корективи в роботу цукробуракової галузі.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Хати́на в полі розмовляє з вітрами

«Хочу вмерти у своїй хаті...» — каже 86-річна Галина Матвіївна Пархомчук (на знімку), котра самотньо живе на хуторі Очеретянка, що у Березнівському районі на Рівненщині.

У полі серед очерету і болота ледь помітна приземиста хати́на. До неї дістатися можна двома шляхами: напростець через порити кротами землю або стежкою з боку асфальтівки, але на той, другий, знадобиться вдвічі більше часу. Ми обрали перший, бо дозволяла сонячна погода.

Галину Матвіївну Пархомчук застали у хаті. Гостей не чекала. Собака повідомив про чужинців. Щоправда, Василь Лакиза, землевпорядник Кам'янської сільради, тут не вперше. Він цього разу за провідника, щоб, бува, не заблукати.

Старенька спершу зніяковіла. Потім неквапно взяла ковнірку, бо важко ходити без неї, запросила в кімнату. Перепросила за те, що не прибрано в оселі, бо саме збиралася прати. Для цього затопила в грубі, поставила на плиту баняки з водою, підготувала оцинковану балію, кілька шматків господарського мила. Доки вода грілася, присіла на ліжку, щоб розповісти про своє нелегке життя-буття:

— Хата, в якій доживаю віку, — каже жінка, — зведена ще за часів Польщі. Отож вважайте її моєю ровесницею. Звідси пішов на фронт і не повернувся батько. Тут у часи сталінських репресій померла мати. Зосталося нас четверо сестер-сиріт. Трох уже поховали, самій чомусь Бог не дає смерті, хоч щодня про це прошу. Видно, ще не настав мій день.

Зажурено перевела погляд на стіл біля вікна, забитого фанерою, а тоді продовжила:

— Оце, бачите, сама з усім не можу впоратись. Прошу допомоги чужих людей, коли треба щось підремонтувати. На коляди, як на біду, ще й покалічилась. Запримітила, що чад із димом у хаті з'явився. Кинулася шукати місце загоряння. А то в комині сажа зайнялася. Кликати не було кого, бо довкруг одне поле і моя одна хата. З колодязя надворі якось дістала відро води, порозливала в пластиківі пляшки. По драбині дісталася да-

ху, залила воду в дірку у комині, де випала цеглина. А злізаючи долу, оступилася, забила ногу, голову. Прийшла до тям на півгодини. Наступного дня попросила соціальну працівницю Валю привезти ліки з аптеки. Тепер без них не можу — завше на столі лежать...

Далі мова пішла про важкі роки дитинства, війни, працю до виходу на пенсію. Жінка пригадала, що в школу не ходила, бо не мала ні взуття, ні одягу, ні зошитів та підручників. Змалку звикла до тяжкої роботи. Після війни ще сорок п'ять років ходила в рільничу ланку колишнього колгоспу імені Леніна. Працювала у полі на буряках, збирала льон. За те отримала мінімальну пенсію, якої ледь вистачає на прожиття. На старість

болять бабці руки, ноги, зуби. Харчується сак-так: бульби зварить чи якогось супу з круп.

Хто ж допомагає вам?

— Всю надію покладаю на Валентину Степанівну Мазепу — соціального працівника Кам'янської сільради, яка навідує мене двічі на тиждень — у вівторок та п'ятницю. Вона ж на моє прохання і продукти купує, і підсобить у домашньому господарстві, дров на зиму заготовити, навесні посадити, а восени зібрати бульбу із моїх десяти соток городу. А коли час орати, домовляюся із сільськими чоловіками за коника. І все це, самі розумієте, коштує грошей. Ото дам п'ятдесят гривень — і зорють, ще двадцять п'ять — і зберуть урожай картоплі, занесуть у хлів. Отак і доживаю віку.

Доки бесідували, землевпорядник Василь Лакиза приніс бабці кілька відер води, нарубав пару оберемків дров, щоб жінка мала на декілька днів.

Невже з рідні нікого нема?

— Один-єдиний племінник Микола живе в Березному. Навідуються не часто, бо у нього і свої клопоти.

— **А що, у вас нема ані радіо, ані світла?..**
— Ото на столі гасова лампа. Нею освітлюю. Солярку куплять люди на автозаправці, принесуть і мені вистачає світла на місяць-два. Я ж лягаю і встаю, як кажуть у народі, з півнями. Маю три курочки і півня. Кури на сідало — я на ліжко. Сонце встане — і я встаю.

Що найбільше непокоїть?

— Здоров'я нема. Сама собі ради не даю.

— **То, може, варто у будинок престарілих, що в Дружівій, піти? Там і затишно, і харчування добре,** — пропонує Василь Миколайович. — **І голова сільради, і соціальний працівник вам кілька разів про це казали.**

— Ні, я хочу померти у своїй хаті.

Ось така вона — самотня Галина Матвіївна Пархомчук. Коли вже собі щось надумала, то важко її переконати у протилежному.

До речі, секретар сільради Оксана Парфенюк зауважила, що на території Кам'янської сільради (а до неї входять села Кургани, Кам'янка, Антонівка) мешкають сімдесят п'ять літніх жінок, таких як наша 86-річна співрозмовниця. Долати труднощі їм допомагають працівники місцевого органу самоврядування. Не забувають про них ні у свята, ні в будні. Скажімо, пані Валя, з якою зустрілися того дня, напередодні привітала бабцю Галю з днем народження, подарувавши жінці необхідні вдома господарські товари, зокрема упаковку мила, пачку прального порошку. Іншій жінці, також літній, на 80-річчя вручила від сільради хустину. Хоча сама розуміє, що цього замало.

Повідали мені на селі, що до бабці Галі в молодості ходили парубки, але так виийшло, що з жодним із них не побралася. А тепер і їх уже на світі нема. Воістину, доля цієї жінки викликає сумні почуття. А її самотня хата привертає увагу випадкових людей, які дивуються: чи то сон, чи то справді хати́на в полі розмовляє з вітрами...

Віктор ШКЛЯРУК,

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото Віктора ШКЛЯРУКА.

Наділи люблять одного господаря

Проблема облогуєчих земель, схоже, відходить у минуле. Хмельниччина впевнено звітує про збільшення орних площ. У багатьох селах уже забувають про поля, які встигли зарости не лише бур'яном, а й лісом. Навпаки, дедалі частіше на місцях розгораються справжні бої за кожен пай.

Водночас статистика дедалі частіше свідчить уже не про збитковість, а про прибутковість багатьох галузей. За темпами зростання валової продукції сільського господарства торік Хмельниччина посіла друге місце у країні, збільшивши свої здобутки в рослинництві більш як на сімнадцять відсотків.

Здавалося б, такі темпи розвитку передусім мало б відчути саме село. На жаль, принцип, хто більше попрацював, той став краще жити, не спрацював. Не тільки рівень зарплат, пенсій, а й уся соціальна сфера села залишається на найнижчому рівні.

Чому? Причини можна вишукувати різні. Але одна з найглибінніших полягає, напевно, в тому, що такі поняття, як власник, орендар землі і справжній господар так і не об'єдналися. А коли в кожного залишається свій інтерес, то й результати роботи різні: на одній землі хтось багатіє, а хтось стає ще бідніший.

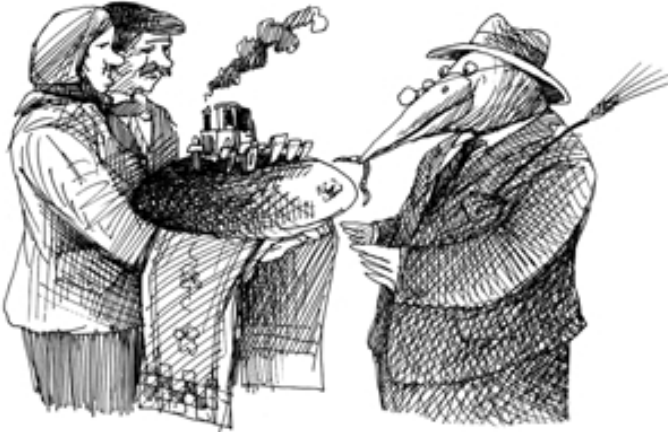
Ситуація стала настільки очевидною, що обласна влада вирішила зустрітись із найбільшими земельними орендарями. Дехто з них обробляють уже не десятки — сотні тисяч гектарів, маючи при цьому мільйонні прибутки. Отож і розмова була така: поділіться з бідним селом, допоможіть будувати дороги, утримувати фельдшерсько-акушерські пункти, проводити газифікацію... А головне — не скупіться на роботу і зарплату для сільського населення. Адже проблема безробіття стала одною із найболючіших. Навіть за минулорічної середньообласної зарплати у трохи більш як тисячу гривень селяни отримували лише половину.

Проблеми такі очевидні, що нікому із присутніх і на думку не спало щось заперечити. Однак і активної готовності вкладати свої кошти в соціальну сферу села так само, як вони інвестуються в землю, ніхто не виявив. Та й хто ж це робитиме, коли нинішні зако-

ни дозволяють просто нехтувати всіма цими соціальними проблемами.

Мені пригадалась публікація в одній із районних газет, де прихильники одного земельного орендаря активно засуджували іншого потужного інвестора. Мовляв, той вдався до підкупу селян, намагаючись у такий спосіб перехопити людські паї. Такі дії було названо новомодним словом «рейдерство» і вимагалось, щоб винного притягли мало не до кримінальної відповідальності.

Так от що цікаво: «підкуп» полягав у тому, що селянам навіть не роздавали, а продавали за собівартістю деякі харчові продукти. А ті і цьому були раді. Бо за останні декілька літ от-

римували від свого орендаря лише по два центнери аж ніяк не високоякісного зерна.

В одному із сіл люди водили мене своїми полями, розказуючи, як колись тут збирали врожаї до дев'яноста (!) центнерів пшениці з гектара. А тепер кожен за свої два—чотири гектари отримав по два мішки зерновідходів. І навіть це не дало їм права розірвати договір із, м'яко кажучи, не дуже щедрим орендарем. Але й останній за собою особливої вини не чує. Адже плата в півтора відсотка від вартості паю — законна. А вона дуже часто вміщається лише у триста—п'ятсот гривень на рік. От і виходить, що така норма дає змогу одним отримувати шалені прибутки, а інших перетворює на рабів.

Щоправда, останнім часом серед інвесторів з'явилися справжні герої, котрі самі піднімають планку оплати до двох, а то і трьох відсотків. Однак робити це змушує їх не так доброчинність, як конкуренція. Якщо зе-

мельний пай можна перехопити лише за якусь сотню, то чому б цього не зробити?

Люди радіють «щедрості», наче діти малі, забуваючи, що соціальні проблеми села при цьому не лише не вирішуються, а й відсуваються все далі.

Проте і орендарів винуватити якось не виходить. Узнявши на себе зобов'язання добре обробити землю і виростити на ній гарний урожай, вони в переважній більшості роблять це успішно. До того ж серйозні аграрні компанії справно платять податки, намагаючись дотримуватись усіх законних вимог. То що ставити їм у провину? Те, що в селі давно розвалено весь колишній колгоспний майновий комплекс? То вони до цього не причетні. Хто ж буде зазіхати, а тим паче відповідати за розібрані ферми, залишки металобрухту від колишньої техніки, знищені токи і ваги, котрі тепер гордо називаються людськими майновими паями.

Вимагати від інвестора роботу? Так він і запропонував би її, тільки кому? Серед селянської армії безробітних уже й не розшукаєш висококласного механізатора, досвідченого агронома, прогресивного зоотехніка. І знову-таки в договорах на право земельної оренди жодної умови про забезпечення землевласника роботою.

Ну а про утримання соціальної сфери села вже й казати нічого. Школа, дитячий садок, лікарня — все це бюджетні установи. Якщо держава, котра взяла на себе зобов'язання з їх утримання, не хоче і не може цього робити, то що вимагати від інвестора, котрий жодними подібними зобов'язаннями не обтяжений.

Подією, настане час і конкуренція за право на оренду змусить інвесторів бути і щедрішими, і поступливішими. Та коли він прийде, цей час? Кому ж вигідно піднімати планку благочинності, якщо можна обходитись невеличким подарунками до свят, разовою грошовою допомогою чи благодійними внесками на потреби громади.

Усе це закономірно. Адже інвестувати врожаї і вкладати гроші в землю — це, як з'ясувалося, зовсім різні речі. Та й власники капіталів і власники землі стоять на протилежних полюсах. Тож хоч як переконуй, як умовляй, а знайти спільні інтереси їм не те що важко, а просто неможливо. Хоч як хитруй, а земля любить одного господаря.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Земельна реформа: не обробляються мільйони гектарів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

А станом на січень 2008 року, за даними Державного комітету земельних ресурсів, залишалися невитребуваними 84 тисячі сертифікатів, 3 тисячі державних актів, відмовилися від паю близько тисячі осіб, тоді як неправомірно отримали держакти 3 140 чоловік. Тим часом майже 1 мільйон 430 тисяч земельних паїв не використовуються. З них 98 тисяч 695 — власники паїв померли і немає спадкоємців. Ще понад мільйон осіб — ні самі не обробляють, ні в оренду нікому не здають. Як результат, в масштабах держави 4,8 мільйона гектарів — така площа земельних часток, що не використовуються.

Можна зрозуміти, чому 22 — 34 відсотки розпайованих площ не обробляється у постраждалих від Чорнобиля Рівненській, Чернігівській та Житомирській областях. Разом з тим, якщо вірити озвученим офіційним даним, 24,3 відсотка паїв заростають бур'янами в Тернопільській, 21,7 — Хмельницькій, 20,7 — Львівській, 19,9 — Харківській областях, 13,8 відсотка стоять пусткою в Криму. І лише 0,1 облогує в Запорізькій, 0,9 — в Одеській, 1 — Дніпропетровській, 1,3 — Кіровоградській, 2 відсотки — у Миколаївській областях.

Галина КВІТКА.

Обмеження у правах — іноземний досвід

А ЯК У НИХ?

Вільний ринок у царині земельних відносин — це не вседозволеність, як дехто у нас вважає. Правила гри встановлює й контролює держава. І обмеження на купівлю—продаж земель сільгосппризначення, а також обмеження «у земельних правах» для іноземців передбачені не лише українським законодавством. У багатьох країнах Західної Європи встановлено певні табу на розпорядження гектарами. Про них на семінарі, який відбувся у рамках І Всеукраїнської виставки—форуму «Земельний ринок—2008», розповів старший експерт аналітично—дорадчого центру «Блакитна стрічка ПРООН» Микола Кобець.

Хоча основними принципами політики Європейського Союзу стосовно власності на землю, зокрема і на землі сільгосппризначення, є забезпечення права на вільний рух капіталу, на відкриття та ведення приватного бізнесу та відсутність дискримінації (ст. 1 ч. 1 Директиви 88/361/ЄС). Тому у більшості країн—членів ЄС (передусім членів ЄС-15) прямо виражених юридичних обмежень на володіння сільськогосподарськими землями немає: будь-яка фізична чи юридична особа може законно їх придбати та розпоряджатися. Водночас сільгоспугіддя — специфічний «товар», саме тому кожна країна світу в той чи інший спосіб регулює обіг агрогектарів.

Варто зазначити, для становлення таких ринків потрібен певний час, іноді процес може розтягнутися на десятки років. Залежить все від історичних обставин, культурних традицій населення, юридичної практики... В багатьох країнах більшість функцій регулювання ринку сільгоспземель покладено на місцеві адміністрації (штати, провінції, землі, адміністративні райони, муніципалітети). Там існують правові норми, які спрямовані на надання певних переваг стосовно володіння такими угіддями. Приміром, у разі успадкування такі переваги надаються зазвичай тому із спадкоємців, хто має намір продовжувати господарювати та у кого є досвід фермерської діяльності. Така

практика склалася у **Франції, Німеччині, Італії, Литві**. А ось у **Швеції, Англії, Словаччині** цей принцип не є вирішальним.

Деінде під час покупки ділянки сільгосппризначення фізичною особою перевага надається її співвласнику, орендарю чи сусіду. Держава та муніципалітети також мають пріоритет, якщо ділянка використовуватиметься для розвитку регіону, інфраструктури, для захисту довкілля. В деяких країнах — нових членах ЄС — запроваджені тимчасові обмеження на володіння сільгоспугіддями для іноземних громадян, юридичних осіб та урядів. Для фізичних та юридичних осіб-нерезидентів також можуть бути встановлені певні табу — вони не одразу стають власниками сільгоспугідь. Так, **Естонія, Латвія, Литва, Словаччина, Угорщина, Чехія, Румунія та Болгарія** встановили перехідний період тривалістю до семи років (починаючи з часу приєднання до ЄС), протягом якого фізичні особи-іноземці не можуть купувати сільськогосподарські землі. **Польща** відстояла для себе перехідний період у 12 років — до 1 травня 2016 року.

Чому країни встановлюють ці обмеження? Бо ринок землі там ще перебуває в стадії становлення. Також не завершено створення систем земельного кадастру та реєстрації прав на нерухомість. До того ж ціна на земельні ділянки в декілька разів менша, ніж в інших країнах ЄС. Грома-

дяни зазвичай мають значно нижчі доходи, ніж громадяни інших країн об'єднаної Європи, і тому не можуть на рівних конкурувати з ними на ринку землі. Умови оренди сільськогосподарських гектарів в різних країнах доволі відмінні. При цьому можна виділити два основні підходи при укладанні договорів. У **Франції, Англії, Італії** термін оренди та граничні розміри орендної плати регулюються державою. Як правило, такі договори довготермінові, тому вигідні орендарям земельних ділянок.

У **Словаччині, Литві, Німеччині, Чехії, Швеції, Англії, Італії** термін та ціна оренди визначаються «без адміністративного втручання», виключно ринковими умовами. Договір оренди укладається після досягнення двосторонньої домовленості між землевласником та орендарем ділянки.

Обмеження, пов'язані з розміром земельних ділянок — і мінімальним, і максимальним, — важливий засіб запобігання як фрагментизації земель, так і надмірній їх концентрації у одного власника. Такі обмеження характерні для країн з перехідною економікою та країн з обмеженою кількістю земельних ресурсів. Зазвичай вони встановлюються на муніципальному або регіональному рівні. Приміром, в Угорщині фізичним та юридичним особам можна мати не більш як 300 гектарів, у **Румунії** — не більш як 200 гектарів. У **Південній Кореї** після проведення земельної реформи, спрямованої на обмеження кількості гектарів в одних руках, у володінні одного суб'єкта може бути не більш як 3 гектари в агрозоні, 10 гектарів — поза агрозоною. В **Японії** — не більш як 3 гектари, для Хоккайдо — до 12 гектарів. І такі обмеження не заважають мати «азійським економічним тиграм» високі темпи зростання. А ось в Данії не вітається подвійний ділянок. Там вважають, що сільгоспвиробництво доцільно вести на площі понад 30 гектарів, до того ж у господаря агрогектарів має бути фахова освіта та фермерський досвід.

А у **Бразилії** діє гнучка система обмежень за розміром землеволодінь залежно

від регіону країни. Є поняття стандартної земельної ділянки. Виняткове право визначати та змінювати її розмір для кожного окремого району (адміністративної одиниці) країни належить державній установі — Національному інституту аграрних реформ. Діють обмеження на володіння сільгоспземлями для іноземців. Так, фізичні особи-іноземці, що проживають у Бразилії, бразильські філії зарубіжних компаній, бразильські компанії з іноземним капіталом та іноземні юридичні особи можуть без обмежень володіти трьома стандартними земельними ділянками. Від 3 до 50 таких ділянок — з дозволу Національного інституту аграрних реформ, більше 100 — тільки з дозволу Конгресу. Причому для площі у більш як 20 стандартних ділянок потрібне затвердження плану експлуатації землеволодіння. До того ж у власності іноземців не може бути більш як чверть сільгоспземель окремої адміністративної одиниці. Тоді як місцеві структури та громадяни вправі зосередити в своїх руках до 40 відсотків земель адміністративної одиниці.

До речі, право на володіння сільгоспземлями бразильські компанії з іноземним капіталом отримали лише після прийняттям у 1988 році нової Конституції.

Свій земельний досвід напрацьовано у **Канаді**. Згідно з ухваленням 1974 року Актом захисту фермерства в різних провінціях Канади застосовувалися різні підходи до регулювання ринку сільгоспземель. Найжорсткіші — у провінції Саскачеван, де можливість придбання сільгоспземель визначається лише місцем проживання покупця. Там було запроваджено табу на володіння сільгоспземлями для іноземних громадян та корпорацій. Заборонено місцевим корпораціям та громадянам з інших провінцій мати у власності більш як 320 акрів (приблизно 130 гектарів) земель сільгосппризначення. А канадським корпораціям — понад 100 акрів (приблизно 40 гектарів). Перегляд цих норм розпочався лише у 2002 році.

Галина КВІТКА.

А тепер кожен за свої два—чотири гектари отримав по два мішки зерновідходів

Як заявив міністр охорони навколишнього природного середовища Георгій ФІЛІПЧУК, Мінприроди до кінця 2008 року підготує Екологічний кодекс України (Укрінформ)

В Україні можуть законодавчо обмежити торговельну націнку на соціально значущі продукти 15 відсотками (Укрінформ)

ІЗ РЕГІОНІВ

ЗАКАРПАТТЯ

Парк розкинеться на чотири райони

У Закарпатській області створять регіональний ландшафтний парк «Притисянський». Орієнтовна площа — 22 тисячі гектарів. Розкинеться він на територіях Ужгородського, Берегівського, Виноградівського та Мукачівського районів. Парк сприятиме збереженню та охороні біологічного і ландшафтного різноманіття, зокрема, унікальних не лише для Закарпаття, а й для Європи комплексів заплавлених біотопів.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

КИРОВОГРАД

Більшість селян досі живе без водопроводу

Із 1004 сільських населених пунктів Кіровоградщини забезпечена водопроводами тільки чверть — 247 населених пунктів.

Мають водопроводи всі міста та селища міського типу області. А от жителі сіл не скрізь можуть скористатися цим надбанням цивілізації. Більше 96 відсотків сільського населення може користуватися водопроводами у Новгородківському районі, майже 70 — у Голованівському, трохи більше половини — у Світловодському. А от в Ульянівському, Гайворонському та Олександрівському районах про водогін «знають» тільки 15, 4 та 2 відсотки селян відповідно.

Загалом, як повідомляє обласне управління статистики, довжина водоводів за минулий рік збільшилася на 110,3 км (на 7,6 відсотка) і досягла майже 1570 кілометрів, а їх добова потужність — 563 тисячі кубічних метрів. Усього в області нараховується лише 399 водопроводів і 47 окремих водопровідних мереж.

Петро МЕЛЬНИК.

ОГОЛОШЕННЯ

В зв'язку з реконструкцією ринку «НИВА» (м. Чернівці, вул. 50 років СРСР, 5) продаються контейнери, які використовувались раніше, як торговельне обладнання. З питань продажу звертатися з 9-00 до 17-00 за тел.: 8-066-402-58-06.

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області від 22.02.08 р. було порушено провадження у справі №Б26/48-08 ЗАТ «Муніципальна виробнича компанія Гортрансрезерв» (код ЄДРПОУ 25519163, адреса: м. Дніпропетровськ, вул. Виконкомівська, 1).

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області від 18.03.08 р. в порядку ст. 86 ГПК України, ст. ст. 1, 3-1, 11, 13 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» введена процедура розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Рябчя С. В. (ліц. АБ №116178, адреса: 49700, м. Дніпропетровськ, вул. Запорізьке шосе, 40/256).

Людина, яка змусила світ подивитися на себе іншими очима

Перший заступник начальника Прикарпатського юридичного інституту Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат історичних наук, доцент полковник міліції Михайло Нагорняк чи не найбільше в Україні знає про першого президента Чехословацької Республіки Томаша Масарика. Уже багато років науковець досліджує творчу спадщину цього видатного політичного діяча ХХ ст. А нещодавно вийшов з друку упорядкований вченим збірник творів Томаша Масарика «Право і демократія. Вибрані праці». Чим спадщина цього політика цікава і актуальна для українців?

— Михайле Миколайовичу, чому сьогодні ви привертаєте увагу до творчості Томаша Масарика?

— Перший президент Чехословацької Республіки Томаш Масарик був великим філософом і гуманістом. Українці мали б шанувати його хоча б за те, що він відіграв немалу роль у долі нашої країни, популяризації українського питання й самої України у світі. Він був у нашій країні в період відновлення її державності і, спілкуючись із Михайлом Грушевським, лідерами Центральної Ради, вітав цей процес, хоча пов'язував його тільки з автономією України у складі Російської Федерації. Перебуваючи 1918 року в Америці і виношуючи думку про побудову Східноєвропейської демократичної унії, Масарик був дуже здивований звісткою про створення Західноукраїнської Народної Республіки і тим, що українці засвідчили свою волю та здатність відбудувати державу. Саме тоді, мабуть, до нього прийшло усвідомлення, що український народ зі своєю історією, культурними надбаннями має право на гідне місце серед інших європейських народів.

Задаймо, чехословацький президент давав притулок українській еміграції. Завдяки його підтримці було відновлено Український вільний університет, сільськогосподарську академію в Падебрадах, у якій працювали видатні українські вчені та політики, видавалися часописи.

На пошанування президента Чехословацької Республіки, який допомагав українській еміграції, до його 75-річчя вийшов збірник «Добірні думки Президента Масарика». Це було перше знайомство українців з його філософськими поглядами. Працюючи в Моравській бібліотеці в Брно, інституті імені Т. Масарика Академії наук Чеської Республіки, я захопився працями Томаша Масарика, які видалися мені дуже актуальними для України. У підготовці збірника його творів велику допомогу надали

колеги з Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Інна Беляєва, Галина Петросаняк-Боднар і покійний професор філологічного факультету Володимир Полек, вихованець Карлового університету. Вихід книги є подякою людям, які підтримували мене у наукових пошуках. Сподіваюся, вона стане у пригоді всім, кому небайдужа доля України.

— До яких думок Томаша Масарика, на вашу думку, варто б прислухатися українським політикам?

— Відомо, що Масарик присвятив слов'янству багато своїх праць. Його перш за все тягнуло до Росії, де він не раз бував, зустрічався з Львом Толстим. Величезний вплив на нього мала філософія Достоєвського. Він знав творчість Пушкіна, був ознайомлений з анархістською теорією Бакуніна та, звісно, марксизмом. Уже пізніше, в роки Першої світової війни, статус депутата австрійського парламенту Масарик використовує для популяризації серед великих держав чеського питання зокрема і слов'янського загалом. Він показує своїм прикладом, що треба не стільки говорити про відданість батьківщині, скільки робити все для того, щоб вона посіла гідне місце у світовій співдружності. Українським політикам варто дослухатися до цього заклику — активніше виносити українське питання на широкий загальний рівень, знайомити з ним політиків, громадськість інших країн. На жаль, це ще недостатньо робиться у нашій незалежній державі.

— Що корисного нинішній політикум може почерпнути зі спадщини визначного вченого?

— При оцінці процесів, що відбуваються в Україні, слід враховувати ту обставину, що демократичні держави — одна більшою, інша меншою мірою — багато чого увібрали з духу і порядків старого режиму. Час, який переживаємо, можна назвати, за Масариком, лише «спробою демократії», адже довгі роки перебування в скла-

ді Російської імперії, а потім Радянського Союзу залишили у ментальності народу глибокі сліди. Як для першого президента Чехословаччини Томаша Масарика, так і для української філософської, політичної та національної традиції «демократія опирається на гуманність». Утвердження гуманістичного змісту демократії відбувається не просто, адже, окрім знайомого всім значення цього слова — влада всіх і для всіх, — зустрічаємо й традиційне розуміння влади як панування. Тоді як при демократії, пише президент-філософ, «не йдеться вже про панування — лише управління і самоврядування та гармонію всіх державотворчих сил».

Неабияку роль у гармонізації державотворчих сил Масарик відводить парламенту, який «мусить постійно і вповні усвідомлювати, що його авторитет походить із делегування, яке він одержує від виборців». При цьому авторитет парламенту не означає ні політичної, ні станової вишестості та привілеїв. На жаль, нині спостерігаємо, як у час здійснення «спроби демократії» представницький орган претендує на те, щоб бути панівним. А демократія, за Масариком, визнає лише «здібність до політики та адміністрування, фахову якість». Таких представників слід виховувати в процесі «навчання демократії». А вчитися демократії повинні всі, бо «для управління демократичною державою потрібні адміністративні знання і організаційний хист та розуміння, куди прямує народ і держава згідно зі своїм і світовим розвитком».

— Уже впродовж кількох років спостерігаємо кризу українського парламенту. Як поради, на ваш погляд, дав би Томаш Масарик щодо реформування законодавчого органу?

— Зі зміцненням демократії завжди виникають проблеми, пов'язані з реформуванням парламенту. Це питання не є технічним, як бачимо на прикладі кризи Верховної Ради, що триває у нас з 2004 року. Вона наочно підтвердила слова Томаша Масарика про те, що «демократія потребує особистостей, які б спрямували управління держави, індивідуальностей, здібних до політичної творчої праці». Те, що нині відбувається у Верховній Раді, викликає незадоволення у виборців, але маємо зрозуміти, що без обраних нами представників демократія неможлива. Не пригадую, хто з політиків висловився: яке суспільство, такий і парламент. Справжня реформа Верховної Ради відбувається з реформою нас, виборців, з підвищенням нашої політичної освіти і моральності. Безперечно, як учений і політичний діяч президент Масарик дає нам і шляхи реформування парламенту. Перш за все, це зменшення його чисельності при пропорційній системі виборів. Цей механізм він пов'язує із зменшенням кількості партій. Друге — надання партії права відкликання депутата і замінувати його іншим. Третє — головною вимогою до кандидата у депутати має стати його освіченість, моральність, здатність до управлінської діяльності.

Другою складовою демократії, що пов'язана з реформуванням парламенту, є реформа бюрократії, цього своєрідного хребта держави, вважає Масарик. Бюрократія повинна не панувати, а виконувати управлінську, адміністративну роботу. «В управлінні, — пише Т. Масарик, — не повинно бути зволікання, справи й акти не можуть погджуватися із запізненням, урядовці не сміють боятися відповідальності й ухвал, увесь державний і адміністративний апарат буде спрощений і об'єднаний». Демократична бюрократія, вважає він, має бути «чесною, чистою».

Третьою складовою у Масарика виступає культура та освіта. Вони є тією базою, без якої неможливо говорити про демократію. Як пише Томаш Масарик, «демократія спирається на знання, на всебічну та загальну освіту, вона є постійним прагненням до політичного виховання і взагалі виховання громадянства». Ще однією важливою складовою виступає відповідальність громадянина: «При демократії кожний громадянин потрібний, кожний є відповідальний».

Масарик вважав, що Європа переживає духовну кризу. Напевно, це спонукало його до розробки програми культурного розвитку своєї молоді держави, котра у 30-х роках минулого століття вийшла у цьому плані на передові рубежі. На жаль, після Другої світової війни ім'я Томаша Масарика зникло. Якщо про нього й згадували, то лише для того, щоб переписати все, що було зроблено Масариком для розвитку чеського суспільства і Закарпатської України, яка при ньому ввійшла до складу Чехословацької Республіки. Те, що ми сьогодні знову відкриваємо Томаша Масарика, людину, яка змусила світ подивитися на себе іншими очима — не лише з точки зору прагматизму, а й моралі, — є знаковим. Він писав: «Для мене чеське питання є питанням світове». Тож праці Масарика заслуговують на нове прочитання.

— Які ще уроки можна винести зі спадщини Масарика?

— Настав час, коли треба відмовитися від усіляких політичних інтриг і перейти до викладу історії України в контексті європейської цивілізації, не перетягуючи канат ні в один, ні в другий бік. Тут потрібно діяти досить виважено і поставити в центр те, що ставив Масарик: якщо хочемо стати європейською нацією і мати майбутнє, то повинні жити культурно. Маємо для цього інтелектуальний потенціал, який може продукувати власні ідеї, не озираючись ні на Захід, ні на Схід. Згадаймо, що Томаш Масарик менш ніж за два десятиріччя зробив свою країну найосвіченішою на континенті. Тож і Україна, маючи певні демократичні традиції, цікаву історію, багатий культурний багаж, повинна посісти гідне місце в Європі. Інакше все і далі залишиться на рівні балаканини.

Інтерв'ю взяла Дарина НАЗАРЧУК.
На знімку: Томаш Масарик.

Про необхідність забезпечення пріоритету загальнодержавних, загальнонародних інтересів

У побуті, коли ми говоримо про інтерес, то насамперед розуміємо під цим словом увагу, що виявляється до чого-небудь, прибуток, вигоду, благо, користь, часто те, що становить переважний зміст думок, турбот кого-небудь. І такого уявлення про інтерес, на перший погляд, здається досить, щоб розуміти інтерес і зацікавленість людей у повсякденному спілкуванні. Однак коли мова йде про суспільні явища, де інтерес представлений в узагальнено-абстрактному вигляді стосовно таких суб'єктів, як держава, суспільство, народ, нація та інші, обійтися побутовими уявленнями про таку категорію, як інтерес, практично неможливо. Тут необхідні глибоко наукові уявлення про інтерес, інакше не можна зрозуміти тих реальних суспільних процесів і явищ практики, які потрібно осмислити, щоб прийняти правильні загальнозначущі рішення.

Отже, з огляду на єдину природу будь-якого виду інтересів, загальнодержавний інтерес являє собою залежність між необхідністю задоволення суспільних потреб і тих можливостей їх задоволення, що досягаються через цілеспрямовану діяльність усіх суб'єктів державно-правового регулювання суспільних відносин, через весь механізм державного керування.

Загальнонародний інтерес також являє собою залежність між необхідністю задоволення всіх потреб суспільства і можливістю їх задоволення через діяльність всіх учасників суспільних відносин. Це залежність між загальнонародними потребами і загальнонародними можливостями їх задоволення. Безсумнівно, що до загальнонародних інтересів входять і інтереси колективні, особисті, приватні — тією мірою, якою їх формування й реалізація залежать від умов суспільного життя. Істотною особливістю загальнодержавного і загальнонародного інтересів є та обставина, що вони включають у свій зміст класові інтереси. Класовий інтерес завжди обмежений залежністю між необхідністю задоволення своїх класових потреб і можливостями, що надає класові суспільство, особливо в особі панівного класу, для їх задоволення. При цьому будь-яке класове розшарування суспільства передбачає наявність панівного класу, що має свої особливі потреби і прагне одержати за рахунок інших класів, а отже, і за рахунок суспільства в цілому, найсприятливіші можливості їх задоволення. Більш того, панівний клас завжди прагне представити свій інтерес як загальнонародний загальнодержавний.

Тому завдання чесних політиків, економістів, юристів, чесно політичної опозиції полягає в тому, щоб чітко розмежовувати інтерес панівної владної еліти і загальнодержавний загальнонародний інтерес. Не давати панівній еліті збагачуватися за рахунок обмеження, а попросту — обкрадання, загальнодержавного загальнонародного інтересу. В чому тут сіль проблеми? Вона в тому, що реалізація спільних, так званих загальнонародних, інтересів неминуче приводить до задоволення потреб мільйонів громадян країни. Хіба державне регулювання цін на ко-

мунальні послуги, продукти харчування, товари першої потреби як загальний захід не є найрадикальшим у боротьбі з бідністю? Безсумнівно, є, і Ерхард, «батько» економічного чуда в післявоєнній ФРН, саме через державне регулювання цін не допустив масової бідності в зруйнованій країні. Спільне і приватне — ці дві категорії в умовах ринку намагаються протиставити одну одній, забуваючи про те, що вони перебувають у постійному діалектичному зв'язку, що особистий і приватний інтерес завжди визначається суспільством і через це завжди має суспільний характер. Важко сперечатися з К. Марксом, який відзначав, що «...приватний інтерес уже сам є суспільно визначений інтерес і може бути досягнутий лише за умов, створюваних суспільством, і з допомогою надаваних суспільством засобів, тобто що він пов'язаний відтворенням цих умов і засобів. Це інтерес приватних осіб; але його зміст, як і форма, і засоби здійснення, дані суспільними умовами, незалежними від індивідів».

Творчим началом у суспільстві завжди є діяльність особистості, яка може знайти свій розвиток і застосування тільки в рамках суспільних умов.

Взаємозв'язок особистого і загального інтересу може мати антагоністичний характер. Антагоністичного характеру цей взаємозв'язок набуває тоді, коли формування й реалізація особистого інтересу відбувається на шкоду суспільству. Саме це ми спостерігаємо в пострадянській реформаторсько-неоліберальній Україні, де повний пріоритет має приватний інтерес. Однак ми не повинні забувати, що в приватного інтересу, з його позитивним началом стимуляції активності особи, є й багато не виправних вад, які «виліковуються» тільки за пріоритету спільних, загальнонародних інтересів, у разі приборкання приватного інтересу, обмеження його незмірних потреб і «стримання» можливостей їх задоволення.

Приватний інтерес розглядає себе як кінцеву мету світу. І цього виверткого, агресивного, лицемірного, жадібного і скупого до тваринного інстинкту імпровізатора наші реформатори звели в пріоритет суспільного розвитку. У давній суперечці про пріоритети дер-

жави приватник, приватний власник став кумиром наших реформаторів. Його інтерес став переважним перед загальнодержавним і загальнонародним інтересом. Це означає, що суспільні потреби стали другорядними стосовно потреб великих приватних власників. У результаті суспільство в цілому відкинуто у своєму розвитку на 40—50 років назад, а мільйони приватних власників стали або жебраками, або з гордим достоїнством ледь зводять кінці з кінцями, називаючи себе середнім класом. Яка головна причина такого стану суспільства? Відповідь одна: повна зневага реформаторів до досягнення загальних благ, до задоволення загальних потреб суспільства, а значить, і окремої людини, до використання можливостей держави і права в інтересах усього суспільства, а не приватних осіб.

Наші реформатори, «помаранчеві» та «біло-голубі», західної та східної закваски, зовсім не думають і не дбають про загальне благо як одну з цілей соціальної політики. Тим часом у політології відзначається, що думка про загальне благо надзвичайно змістовна, вона включає ідеї справедливості, рівності, єдності, розуміння суспільством та владою необхідності вибрати найбільш значні цілі і рухатися до них. До ідеї загального добра зверталися політичні мислителі різних ідейних орієнтацій від античності до наших днів. Досить сказати, що в XVII—XVIII століттях, коли формувалася концепція громадянського суспільства та правової держави і почалися перші буржуазні революції, гасла суспільного добра були найбільш плідними. У XIX столітті концепція загального блага стала предметом ретельного дослідження ідеологів лібералізму та демократії. А в XX столітті ця концепція стала предметом глибоких політичних, економічних, соціологічних і філософських наукових досліджень із практичною орієнтацією.

Її було конкретизовано у формулі «благо суспільства не може бути загальним, якщо хто-небудь не охоплюється ним». У цьому розумінні концепція загального добра стала складовою частиною теорій суспільного і політичного розвитку, а також практичної політики.

В Україні це особливо проявилось в останні двадцять років, у роки реформ, коли ліберальна еліта, дорвавшись до влади, іменуєчи себе демократами, прикриваючись турботою про народ, про благо народу, провела приватизацію державної власності — спільного надбання народу України — в інтересах вузького кола приватних осіб. У результаті базові галузі промисловості, найприбутковіші, найбільші підприємства опинилися в руках 200—300 родин, збагачуючи нуворишів і відкидаючи в трясовину бідності мільйони громадян України.

Сьогодні приватизація (особливо найприбутковіших, найрентабельніших підприємств) становить найголовнішу і найважливішу частину економічної та соціальної концепції реформаторів-лібералів, де віддається перевага капіталові перед працею, прибуткові перед зарплатою, присвоєнню спіль-

них багатств вузькою групою приватних осіб перед споживанням мільйонів людей; ринок протиставляється державному регулюванню, переоцінюється економічний приватновласницький фактор і припинюється, звужується суспільний соціальний.

Мільйони людей переконалися на власній долі (а точніше, на власній шкурі), що приватизація — це спад виробництва, банкрутство і закриття підприємств, руйнування сільського господарства, безробіття. Це згорання соціальних програм, прощання з доступними для всіх громадян безкоштовною освітою та охороною здоров'я, відпочинком, досягненнями культури, безплатним житлом, доступними цінами на продукти харчування і товари першої потреби. Це різке зниження життєвого рівня більшої частини населення країни, несправедливість, непевність у завтрашньому дні, постійні стреси і гонка на виживання, а частіше за добуванням шматка хліба на сьогодні. Це експлуатація, соціальне розшарування на багатих і бідних, олігархів і злидарів, на тих, хто жирує та гуляє, і на пригноблених та принижених.

Примітно, що реформатори категорично відмовилися від державного планування, як форми вираження загальнодержавного інтересу, залишивши тільки планування приватизації, тобто розграбування спільного надбання народу. Тим часом, на думку нобелівського лауреата Василя Леонтєва, план і ринок — це як стерно корабля і вітер. Леонтєв вважав, що планування на всіх рівнях — від підприємства до національної стратегії розвитку всієї економіки — є необхідним, бо економічні дії без мети безглузді. Наші реформатори відмовилися від плану, тому що план зобов'язує чітко визначити цілі й відповідати за їх досягнення.

А от у Японії, Франції, Індії та інших країнах планування є органічною частиною державної політики. Звичайно, це планування не директивне, а індикативне (тобто рекомендаційне на державному рівні), але це спосіб формування і реалізації загальнодержавних інтересів.

Партійна, радянська, комсомольська і правоохоронна номенклатура скоїли злочин проти власного народу, розграбувавши разом із криміналітетом спільне надбання — державну власність, і тепер 200—300 родин зосередили у своїх сейфах більше багатств, ніж 46 мільйонів громадян України.

Недавно тижневик «Фокус» (29.02.2008 р., № 9) опублікував найповніший і найточніший рейтинг українських долларових мультимільйонерів — 130 найбагатших людей України. За цим списком в Україні 21 мільярдер і 109 мільйонерів. Мільярдери володіють загальним капіталом 63,77 мільярда доларів, мільйонери — 72 мільярдами, тоді як річний бюджет України — 40 мільярдів доларів. Отже, 130 приватних осіб володіють загальним капіталом у сумі 135 мільярдів доларів, що більш ніж утричі перевищує річний бюджет країни, покликаний забезпечити матеріальні потреби 46 мільйонів наших громадян. А тепер зверніть увагу: журнал опублікував список тільки тих, хто

має мільярди і сотні мільйонів доларів, і не включив до списку тих, у кого десятки мільйонів доларів. Якщо продовжити список і цими нуворишами, то одержимо 300 родин, які володіють спільним надбанням народу України. А це означає, що 300 приватних осіб володіють багатством, котре мінімум у п'ять разів перевищує річний державний бюджет, розподілюваний на потреби 46 мільйонів наших громадян.

Оце і є наочна картина пріоритету приватного інтересу над загальнодержавним загальнонародним. При такому співвідношенні, при розвитку і збереженні такого співвідношення між спільним та приватним Україна ніколи не вийде з зони соціальної кризи, ніколи не подолає бідність свого населення, не переможе корупцію, інфляцію, вимирання народу, не вийде на передові рубежі науки і культури, не побудує соціально справедливої держави.

Сьогодні суспільство має негайно запустити, задіяти механізм захисту загального інтересу. Насамперед це прогресивні податки на велику приватну власність, включаючи нерухомість, предмети розкоші, надприбутки, мільйонні статки тощо. Далі необхідно категорично поставити питання про повернення в розпорядження всього суспільства надбання народу України: базових галузей промисловості, землі, транспорту, зв'язку, енергетики, корисних копалин, вино-горіччаного і тютюнового виробництва та інших галузей. Націоналізація базових галузей промисловості — це не соціальна революція, а законний, визнаний в усьому світі і випробований на практиці спосіб виходу країни з кризового стану. Через націоналізацію виходили з кризи США у 30-х роках, країни Західної Європи в роки післявоєнної розрухи, Радянська Росія після громадянської війни та багато інших країн.

Націоналізація дає можливість зосередити абсолютну більшість ресурсів суспільства на потреби мільйонів громадян країни. Тільки володіючи суспільним багатством, як спільним надбанням народу в розпорядженні держави, суспільство може вимагати забезпечення і гарантії конституційних прав і свобод громадян, боротьби з таким соціальним злом, як корупція, інфляція, злочинність, необґрунтоване, несправедливе і незаконне підвищення цін на товари першої потреби і послуги, бідність, безробіття, безкультур'я тощо.

Забезпечення пріоритету спільного над приватним, загальнодержавного загальнонародного інтересу над приватним інтересом — ось головна проблема сьогодишньої України, її національна ідея, її надія на вихід із системної економічної, політичної та соціальної кризи. Вихід є, але чи здатне суспільство його усвідомити і здійснити, покаже подальша історія розореної, розграбованої і пригнобленої реформаторами-приватизаторами України.

Василь СІРЕНКО,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
академік АпрНУ, народний
депутат третього і четвертого
скликань парламенту,
безпартійний.

СУСПІЛЬСТВО

Суддям на сміх

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Уявімо, що директор маркету, разом з охоронцями та друзями, зламавши замки, захопив сусідній магазин, пограбував його та віддав куму у володіння. Будь-де вам скажуть, що це важкий груповий злочин, але не в Харкові. Тутешня міліція навіть не від-реагує. Може, їх виправить прокуратура або суд? Годі сподівати-ся, бо, як казав колишній заступник міністра Геннадій Москаль: «У Харкові слідчі та прокурори разом вчилися, разом женилися та дітей хрестили». І казав він це про такий же простий та бру-тальний злочин, про який, до речі, «Голос України» писав не раз.

Нагадаю стисло. Травневої ночі 2005 року гараж гр-на Л. в автогаражному кооперативі (АГК) «Весна» був зламаний і захоплений головою та охорон-цями. Зникло майна на чималу суму. Гараж віддали сторонній особі. Міліція відмовилася по-рушувати карну справу, назвав-ши грабіж серед білого дня ци-вільною суперечкою. Після втручання начальника СБУ об-ласті справу порушила прокура-тура області за кількома стаття-ми КК України. У липні 2005-го народний депутат Олександр Карпов надіслав депутатський запит міністру Ю. Луценку з констатацією фактів корупції і попросив розібратися з винни-ми в тяганні й «дахуванні». Відтоді справа на контролі в Ге-неральній прокуратурі України. У серпні 2005 року народний депутат Станіслав Косінов, до речі, відомий юрист, з аналогіч-ним депутатським запитом звернувся до начальника УВС області Ігоря Репешка, а в лю-тому 2006-го депутатський за-пит надіслав Луценку. Після цього під рубрикою «До уваги міністра ВС» з великою статтею «Скелет у шафі» виступив «Го-лос України» (автор Іван Ілляш).

Повторно парламентська газета звернулася вже до Василя Цушка. Жоден з міністрів не відреагував на критичні висту-пи.

А тим часом зміни в керівницт-ві харківської міліції дещо зняли «гальма» в кримінальній справі. У травні 2006 року рішенням Київ-ського райсуду м. Харкова дії осіб, які захопили гараж, визнані незаконними. Гараж повернули власнику, але чудеса правоох-оронців не закінчилися. Так, від-повідно до акта комплексної су-дово-товарознавчої експертизи, вартість захопленого головою та охоронцями АГК майна переви-щувала 54,0 тисячі гривень. Згідно з Кримінальним кодексом — це

груповий злочин. Та для старшого слідчого облуправління міліції в Харківській області Андрія Булаха це, мабуть, не закон. Одним роз-черком пера він звільнив попліч-ників голови АГК від криміналь-ної відповідальності, не вбачаючи в їхніх діях складу злочину. Отже, групи немає. Проігноровані ним і численні вказівки міністерського начальства, прокуратури Харків-ської області, де зазначено: «До-датково допитати голову АГК та осіб, що брали участь у відкритті гаражного боксу, з питань: хто са-ме керував цим процесом, хто зрі-зав замки, перебував у боксі, складав опис майна, переміщував його? Чим керувалися вказані особи при здійсненні відкриття гаражного боксу та переміщенні речей, що в ньому зберігалися?»

Допит тимчасового власника гаража провели формально. Вияв-ляється, голова АГК підпадає під амністію, бо діяв, «не маючи ко-рисливих мотивів», тобто, не було в нього попередньої змови з гру-пою осіб на користь третьої особи з завершенням наміру. А про зникле майно слідчий напише просто: місцезнаходження встано-вити не вдалося, тобто шкоду зав-дано, але крадіжку не розкрито. Єдина провина єдиного обвину-ваченого — голови кооперативу — самоправство, що завдало матері-альної шкоди.

Наші бюрократи, брутально порушуючи закони, завжди ра-дять громадянам: звертайтеся до суду. Це суцільне фарисейство, бо навіть члени уряду не поспішають цього робити. У Київському ра-йонному суді м. Харкова (суддя Вікторія Чередник) до прорахун-ків слідства поставились без зай-вої суворості.

Хоч ми й не хочемо переванта-жувати публікацію переліком ста-тей кодексів, та без цього не обій-тись. Так, відповідно до ч. 3 ст. 237 КПК України «За клопотан-ням прокурора, потерпілого чи його представника суддя з'ясовує

також питання про те, чи немає підстав для кваліфікації дій обви-нуваченого за статтею Криміналь-ного кодексу, яка передбачає від-повідальність за більш тяжкий злочин чи для пред'явлення йому обвинувачення, яке до цього не було пред'явлено». Відповідне клопотання про направлення справи на додаткове розслідуван-ня з переліком порушень законо-давства було подане. Адвокат об-винуваченого проголосив клопо-тання про застосування амністії, прокурор не заперечував, і суд ви-ніс дві постанови — про відмову в направленні справи на додаткове розслідування та про закриття справи в зв'язку з амністією.

Проголошуючи ці постанови, суд не дуже намагався мотивува-ти рішення, керуючись, всупереч ст.18 КПК України, не нормою закону а, чомусь, посиланнями на матеріали слідства, хоча саме недоробки слідства предметно оскаржував потерпілий. Суд спростовував аргументи потерпі-лого, яких не було в клопотанні, з оминав ті, що були. Він також залишив без розгляду питання відшкодування матеріальної шкоди. Так само впевнено суд (суддя Чередник) апелює до ст. 6 п. 4 КПК України. Але ж ця стаття вимагає при закритті справи виносити або виправду-

вальний, або, доводячи розгляд до кінця, — обвинувальний ви-рок, із звільненням засудженого від обмеження волі. Постанова суду не мала логіки і суперечила законодавству України. Звільня-ючи обвинуваченого від пока-рання з посиланням на ст. 6 п. 4 КПК України, без винесення ви-року, судом порушено саме ту статтю, на яку він посилається в постанові. Також вищевказана постанова не відповідала п. 2 ст. 14 Закону України «Про амні-стію» від 19.04.2007 р. в частині обов'язку відшкодування заподі-яної злочином шкоди, який по-винен покладатися на винну осо-бу вироком або рішенням суду.

Апеляційна скарга містила до-кази того, що зазначені постанови не ґрунтуються на нормі закону, не відповідають обставинам спра-ви та наявним у справі докумен-там. У ній стверджувалося, що постанови винесені з істотним порушенням кримінально-проце-суального закону, а також унаслі-док неповноти та односторонності проведення досудового слідства. Предметно перелічувалися чис-ленні документи справи, які свід-чили про це, та наводилися статті законодавства, які було поруше-но. Було також подане клопотан-ня про забезпечення цивільного

позову шляхом арешту майна ви-нувця.

Слухання цієї, здавалося б, нескладної справи в Апеляційно-му суді переносилося кілька разів. Змівився навіть склад суддівської колегії. А це вже «сигнал». У лю-тому цього року судова колегія у складі суддів Миколи Микуліна, Олега Воробйова під головуван-ням Жанни Пелішенко винесла ухвалу, якою в задоволенні апеля-ційної скарги було відмовлено. Жодних аргументів проти пода-них у скаргі не наводилося. Їх просто не обговорювали. Про ма-теріальні клопотання колегія на-віть не згадала. Та нове слово у правознавстві все ж прозвучало. Було впевнено сказано, що вико-нання вимог Закону «Про амні-стію» виключає дію статті 6 Кримі-нально-процесуального кодексу України, бо «він прийнятий пізні-ше за часом». Досі вважалося, що вище кодексів — тільки Консти-туція. Кодекс чітко вказує, як і що повинно проводитися, а Закон «Про амністію» лише окреслює коло осіб, яким можна скоротити обмеження волі. Пріоритет кодек-су є визначальним (ст. 1 КПК Ук-раїни). Але, здається, у харків-ських правознавців на це своя думка.

Пригадуєте, ми казали, що ця справа була на контролі у МВС, Генпрокуратурі тощо? Ціну цьому «контролю» визначайте самі, але «Голос України» по-справжньому стежить за долею своїх героїв. У різні часи спеціальний кореспон-дент газети цікавився ходом цієї справи у всіх інстанціях. У МВС визнавали недоробки слідства, створювали комісії та оголошували догани. В. о. прокурора Хар-ківської області Микола Гонча-ренко обурювався діями слідства та суду і велів підготувати протест. Протест надіслали, але забули йо-го обґрунтувати. Суддям на сміх! Голова Апеляційного суду Харків-ської області теж обурювався ді-яльністю районних судів. Про ре-зультат годі й казати. А, може, в Харкові справді своє розуміння незалежності слідчих та суддів?

Нещодавно преса повідомила, що Голова Верховного Суду Ва-силь Онопенко ініціював питання про притягнення до відповідаль-ності за порушення законодавства при здійсненні судочинства в Біл-город-Дністровському райсуді Одеської області. Гадаю, стан у «другій» столиці він теж проаналі-зує. А раптом досвід харків'ян щодо «незалежності» від Закону захочуть поширити?

Артем ДУЛЛЯ.
Харків.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Не треба нас регулювати!

Чому створення Національної комісії регулювання транспорту спричинило гострий протест керівництва галузі?

ОЧЕВИДНЕ—ЙМОВІРНЕ

Відповідь лежить на поверхні. З'явиться структура, яка контролюватиме дії мініс-терства. І передусім — тарифну політику, від якої користувачі транспортних послуг давно не в захваті. Й не тому, що дорого, а тому, що платиш незрозуміло за що. З 1 квітня, наприклад, знову може подорожчати проїзд у пасажирських вагонах да-лекого прямування. Міністерство транспорту і зв'язку запевняє, що у відповідь громадяни, котрі заплатили на 5 відсотків більше від нинішньої ціни квитка, відчу-ють і комфорт, і швидкість. Загалом тарифи за рік підвищаться відсотків на 15 — не більше. Так зазначено в оприлюдненому на сайті Мінтрансзв'язку проекті нака-зу, який, як запевняли в прес-службі міністерства, може й зовсім не з'явитися, як-що народ буде проти подорожчання.

Сказати, що це лукавство — нічого не ска-зати. По-перше, хто й коли у нас враховував народне «проти»? По-друге, які 15 відсотків, якщо з початку року вартість проїзду на заліз-ниці й так зросла на 8,7 відсотка, тобто за рік набігає майже 24 відсотки (якщо справді на-кинуть по 5 відсотків з 1 липня і 1 жовтня). І, вже напевно, особливий тариф буде у фірмових і швидкісних потягах. Інак-ше чим «перекрити» збитки за соціальні пе-ревозення? Адже у загальних вагонах обіцяно колишню ціну. Але що характерно! І за «до-рого», і за «дешево» пасажирі однаково тряс-тимуться тими самими розбитими коліям у вагонах майже тридцятирічної давнини. Від-новлення рухомого складу за рахунок тариф-

них коштів, яке щорічно декларують, не ви-конувалося ніколи. А гроші, які збирає Ук-рзалізниця здебільшого за рахунок збільшен-ня вантажних перевезень, ішли на що завгод-но, тільки не на нові вагони й локомотиви. Нерідко відправники залізничних вантажів скаржилися саме на те, що своїми грошима фактично латають бюджетні діри, оплачують придворні політичні партії, будівництво авто-мобільних доріг, закупівлю літаків і дорогих автомобілів. Неправим підтвердженням тому може служити торішній приклад. Уперше за 16 років залізниця перестрибнула сама себе — перевезла майже 515 мільйонів тонн вантажів. Доходи від експлуатаційної діяльності стано-вили 21,7 мільярда гривень, що на 12 відсот-

ків більше, ніж в 2006 році, а рентабельність... лише 0,23 відсотка. Днями Укрзалізниця від-рапортувала, що обсяги вантажних переве-зень з початку поточного року зросли ще на 3,6 відсотка порівняно з торішніми. Мовляв, навіть нові тарифи (підвищилися на 17 від-сотків з 1 лютого) не зупинили користувачів: промисловість розвивається, вантажі течуть рікою! Але чи є в цьому потоці нові состави й устаткування для самої залізниці? Про це, чо-мусь, жодного слова. Хоча фінансовим пла-ном нинішнього року на відновлення рухо-мого складу заплановано понад 6 мільярдів гривень. І хотілося б, звичайно, до початку курортного сезону бачити справді нові, а не лагоджені-перелагоджені поїзди.

Зношування техніки теж не афішується. А воно колосальне! З 7,5 тисячі пасажирських вагонів 2,9 тисячі експлуатуються більш як 28 років, порівняно нових вагонів, яким по 10 років, лише 3 відсотки. Щоб бути на рівні обіцяних комфорту й швидкості, треба об-новляти в рік, щонайменше, по 300—400 одиниць. Додамо до цього ремонт доріг, електрифікацію ліній (електрифіковано ледь половину), облаштованість вокзалів...

Але у відкритому листі до Президента країни й уряд у про категоричну незгоду зі створенням Національної комісії регулю-вання транспорту (проект закону підготу-вав Мінекономіки) міністр транспорту і зв'язку Йосип Вінський підкреслив зовсім

інше: створення такої комісії обмежить вплив міністерства на формування дохідної частини підприємств галузі, а відповідно, надходжень у держбюджет. Загальна сума таких надходжень за підсумками 2007 року становила 10 мільярдів гривень, а утриму-вання комісії потребуватиме з бюджету 5,7 мільярда гривень.

Загалом, у міністерстві й без регулю-вального органу знають, як справлятися з фінансовими потоками. Тому, мабуть, і протестують. А для більшої переконливості приписують політичну оцінку: «Цей проект суперечить заявленим цілям уряду й змісту Договору про створення коаліції демокра-тичних сил у Верховній Раді України шос-того скликання».

Нічого не скажеш, закрутили! Так і хо-четься запитати у пана міністра: «А чай без політичного підґрунтя на залізниці подава-тимуть або з цим уже взагалі — повний глу-хий кут»?

Коментуючи ситуацію, заступник голо-ви Комітету Верховної Ради з питань тран-спорту і зв'язку Михайло Мироненко зая-вив, що Національна комісія регулювання транспорту стане «ще одним бюрократич-ним механізмом, який перешкоджатиме розвитку галузі».

Що й треба було довести?

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Загальними зборами акціонерів ЗАТ «ІНТЕРНЕТ МЕДІА ГРУП», ідентифікаційний код 31954377 (надалі — «Товариство»), 25.03.2008 року прийнято рішення про реорганізацію Товариства шляхом перетворення у ТОВ «ІНТЕРНЕТ. ЮА». Кредитори можуть подати свої вимоги до Товариства протягом двох місяців із дати опублікування даного оголошення.

Наступні Загальні збори акціонерів ЗАТ «ІНТЕРНЕТ МЕДІА ГРУП» відбудуться 30.05.2008 року о 10.00 за адресою: м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 26. Реєстрація акціонерів починається о 09.30.

Порядок денний:

1. Про затвердження передавального акту.
2. Про затвердження статуту ТОВ «ІНТЕРНЕТ.ЮА».
3. Про призначення Генерального директора ТОВ «ІНТЕРНЕТ.ЮА».

Додаткову інформацію можна отримати за телефоном: 8 (044) 258-03-02.

Згідно рішення загальних зборів учасників ТОВ «МАКФОРД АЛАРМ» (код ЄДРПОУ 35531733), м. Київ, вул. Глибочицька, 28, від 26.03.08 року ліквідується. Претензії кредиторів приймаються ліквідаційною комісією за адресою: 01025, м. Київ, а/с 90, протягом 2-х місяців з дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду м. Києва (місто Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 18.09.2007 р. № 23/334-б порушено провадження у справі про визнання Товариства з обмеженою відповідальністю «Артемівський завод скловиробів» (03127, м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 100/2, код ЄДРПОУ 32375135, р/р 26005000100054 в ДД ТОВ УКБ «Камбіо», МФО 394523) банкрутом та призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Донкова С. В. (ліцензія серія АБ № 271788 від 21.04.2006 року).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Представництво Акціонерного товариства з обмеженою відповідальністю «С.Е.І.Т.А» в Україні, місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Сакаганського, 5, оф. 5, повідомляє про те, що 05 березня 2008 року Акціонерним товариством з обмеженою відповідальністю «С.Е.І.Т.А», Французька Республіка, прийнято рішення про ліквідацію Представництва «С.Е.І.Т.А» в Україні», код ЗКПО 25882113.

Вимоги кредиторів Представництва можуть бути заявлені протягом тридцяти днів з дати опублікування цього оголошення за адресою: 03026, м. Київ, вул. Академіка Заболотного, 35, тел.: 201 28 75.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) ухвалою від 11.03.08 р. порушив справу № Б-24/53-08 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «СГ ТРЕЙД» (юридична адреса: 61177, м. Харків, вул. Залютинська, 4; код ЄДРПОУ 33206254, п/р 26009036209400 в АКІБ «УкрСиббанк», МФО 351005).

Розпорядником майна ТОВ «СГ ТРЕЙД» призначено арбітражного керуючого Паркулаба Володимира Григоровича (ліцензія АВ № 307498 від 25.05.07 р; 61003, м. Харків, вул. Університетська, 9). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня публікації цього оголошення.

ТОВ «СП«Стан-Комплект»

Все для обробки металу

www.stankom.com 8 (044) 536 04 90, 536 04 88

Згідно рішення загальних зборів учасників ТОВ «ДРІМ-СТАР СЕРВІС» (код ЄДРПОУ 35530001), м. Київ, вул. Глибочицька, 28, від 26.03.08 року ліквідується. Претензії кредиторів приймаються ліквідаційною комісією за адресою: 01025, м. Київ, а/с 91, протягом 2-х місяців з дня опублікування оголошення.

Господарським судом від 03.02.2003 року колективне сільськогосподарське підприємство «Україна», розташоване за адресою: 85171, Донецька область Костянтинівського району, село Артемівка, код ЄДРПОУ 00697099, визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ухвалою від 21.04.2005 року ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Бережного Івана Івановича, ліцензія серія АВ №347387.

Адреса: 84205, Україна, Донецька область, місто Дружківка, вулиця Польова, №31.

Правління Закритого акціонерного товариства "Міжнародне бюро кредитних історій"
(ідентифікаційний код 34299140)

повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів "15" травня 2008 року

Порядок денний:

1. Про обрання голови, секретаря та лічильної комісії загальних зборів акціонерів.
2. Затвердження річного звіту та балансу ЗАТ за 2007 рік
3. Про продаж акцій ЗАТ
4. Річний звіт Правління
5. Річний звіт Наглядової Ради.
6. Обрання нових Членів Наглядової Ради.

Найменування показника	Звітний період 2007 р.	Попередній період 2006 р.
Усього активів	5664.1	4940.1
Основні засоби	328.4	557.5
Довгострокові фінансові інвестиції	-	-
Запаси	1.9	0.7
Сумарна дебіторська заборгованість	498.5	118.5
Грошові кошти та їх еквівалент	305.9	2907.9
Нерозподілений прибуток	-	-
Власний капітал	5095.8	4016.0
Статутний капітал	5000,001	5000,001
Довгострокові зобов'язання	-	-
Поточні зобов'язання	568.3	924.1
Чистий прибуток	-	-
Середньорічна кількість акцій (шт.)	5000001	5000001
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду	-	-
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	-	-
Чисельність працівників на кінець періоду	9	8

Загальні збори "15" травня 2008 року відбудуться за адресою: м. Київ, вул. Комінтерна, б. 30

Початок зборів об 11.00 хв.. Реєстрація акціонерів з 10.00 хв. до 10.45 хв.

Для реєстрації акціонерам, які прибудуть для участі в чергових загальних зборах ЗАТ "Міжнародне бюро кредитних історій", необхідно пред'явити документ, що засвідчує особу, представникам акціонерів - документ, що засвідчує особу, та належним чином оформлену довіреність.

Довідки за тел. +3-8(044)207-59-71

Правління ЗАТ "Міжнародне бюро кредитних історій"

Правління ВАТ «ВЕЛЕС» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 3 травня (субота) 2008 року о 10 год. 00 хв. за адресою: Київська обл., Згурівський р-н, с. Безуглівка, в приміщенні будинку культури.

Порядок денний:

- звіт Правління про результати роботи товариства за 2006-2007 рр.;
- звіт ревізійної комісії за 2006-2007 рр.;
- звіт спостережної ради за 2006-2007 рр.;
- затвердження річного звіту та балансу товариства за звітний період;
- перевибори правління;
- перевибори спостережної ради;
- перевибори Ревізійної комісії;
- внесення змін до Статуту;
- обрання нового реєстроутримувача та передачу йому ведення реєстру.

Реєстрація акціонерів з 8:00 до 9:00.

Постановою Господарського суду міста Києва від 17.03.2008 р. у справі № 23/89-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Агат Інтекс» (01021, м. Київ, вул. М. Грушевського, 28/2, Н/П № 43. Ідентифікаційний код 33152602) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру терміном до 17.03.09 р.

Ліквідатором призначено Крижова Сергія Володимировича.

Строк пред'явлення кредиторами вимог становить 1 місяць з дня публікації цього оголошення за адресою: 12143, Житомирська область, Володарсько-Волинський район, с. Давидівка, вул. Мічуріна, буд. 15.

Фінансовий звіт про доходи та видатки, майно Політичної партії «Україна Соборна» за 2007 р.

Доходи - 1056198 грн. 82 коп., із них сума коштів одержавної безповоротної фінансової допомоги - 1056100 грн. 00 коп. Пасивні доходи - 98 грн. 82 коп. Видатки - 1062200 грн. 58 коп.

Майна на балансі партії не має.

ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Запорізькій області (69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95. Час прийому: Пн. — Пт. — 11.00—16.00) та ДП «Придніпровське житлово-комунальне об'єднання» повідомляють про проведення повторних публічних торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства, що знаходиться в процедурі розпорядження майном.

На повторні публічні торги (аукціон) виставляється наступне майно:

Лот № 1: Будівля лазні, загальною площею 799,9 кв. м, розташована за адресою: м. Дніпродзержинськ, вул. Воробйова, 20 в. Початкова ціна продажу 291 577,20 грн., з ПДВ.

Лот № 2: Дніпровський відділ реєстрації активів цивільного стану (вбудоване приміщення № 100), загальною площею 580,9 кв. м, розташоване за адресою: м. Дніпродзержинськ, пр. Комсомольський, 2а. Початкова ціна продажу 934 503,00 грн., з ПДВ;

Розмір гарантійного внеску 10% від початкової вартості. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 30 квітня 2008 р. включно. Договір купівлі-продажу укладається протягом 15 днів з моменту затвердження протоколу проведення публічних торгів.

Умови участі в аукціоні за телефоном: (061) 220-42-07.

Публічні торги (аукціон) відбудуться 05 травня 2008 р. об 11.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Розцінки вартості ефірного часу ЗАТ "ТРК "Україна" під час проведення передвиборної агітації в рамках позачергових виборів, що відбудуться 25 травня 2008р.

Години мовлення	Ціна за секунду <i>Робочі дні</i>	Ціна за секунду <i>Вихідні та святкові</i>
07:00-16:00	115	290
17:00-19:00	290	370
19:00-23:30	370	370
23:30-03:00	90	110

Ціни вказані без урахування ПДВ та податку на рекламу

Вищезазначені розцінки були розраховані, згідно пункту 4. Статті 53 Закону України "Про вибори депутатів Верховної Ради АРК, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів" від 06.04.2004р.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення оголошує конкурс на заміщення вакантних посад державних службовців:

- Представника Національної ради в Автономній Республіці Крим
- Керівника секретаріату представників Донбаського регіону
- Головного спеціаліста секретаріату представників Запорізького регіону
- Провідного спеціаліста секретаріату представників у місті Білій Церкві
- Провідного спеціаліста відділу судових проваджень
- Провідного спеціаліста відділу експертно-нормативної роботи
- Спеціаліста I категорії відділу частотного погодження та міжвідомчої координації
- Спеціаліста I категорії відділу перспективних досліджень та контролю за технічною якістю мовлення
- Спеціаліста I категорії відділу ліцензування
- Спеціаліста I категорії відділу планування та організації перевірок телерадіокомпаній
- Спеціаліста I категорії відділу моніторингу
- Спеціаліста I категорії секретаріатів представників у містах Новгород-Сіверську, Маріуполі, Євпаторії, Ізмаїлі.

До участі у конкурсі допускаються особи, які вільно володіють державною мовою, мають вищу освіту відповідного професійного спрямування за рівнем магістра, спеціаліста та стаж роботи за фахом на державній службі не менше 3 років.

Документи подавати рекомендованою поштою або особисто за адресою: 01601, м. Київ, вул. Прорізна, 2 протягом місяця з дня опублікування оголошення.

За довідками звертайтеся на сайт: www.nrada.gov.ua, тел.: 279-53-87.

Завтра українському письменникові
Олесю ГОНЧАРУ (1918—1995)
виповнилось би 90 років

Сьогодні Національній бібліотеці ім. Вернадського
буде урочисто передано факсимільне видання
рукопису роману Михайла Шолохова «Тихий Дон»

ХРОНІКА

► ДНІПРОПЕТРОВСЬК

«Лелія»
в опері-казці

П'ятдесят юних вихованців музичного, хореографічного та художнього відділень разом із педагогами Дніпродзержинської Лівобережної школи мистецтв презентували для своїх ровесників оперу-казку «Лелія» за мотивами твору Лесі Українки. Готувалися до прем'єри майже два роки. Музику дитячої опери в 4 картинах написав композитор Євген Карпенко, а над її постановкою натхненно працювали хормейстери Інга Токар і Олена Ус, режисери Нонна Трофимович та Олена Гороход. Мистецький дебют став подією в культурному житті міста.

Михайло СКОРИК.

► ПОЛТАВА

«Червона
рута-2009»
розпочалася
з Полтави

Полтава стала першим обласним центром, де пройшов відбірний конкурс XX всеукраїнського фестивалю сучасної пісні та популярної музики «Червона рута-2009». Його організатори — Мінкультури, Міносвіти, Міністерство сім'ї, молоді і спорту України, управління культури облдержадміністрації, обласний центр народної творчості.

За словами виконавчого директора фестивалю п. Мельника, «Червона рута» залишається єдиним некомерційним фестивалем, який цілеспрямовано підтримує саме українських зірок. Фестиваль має завдання створити нову, гостро сучасну і глибоко національну масову музику, конкурентоспроможну в світі. В чотирьох номінаціях змагалися за першість 69 колективів та виконавців, всього 120 учасників. «Червона рута» створює режим сприяння для молодих, ще невідомих музикантів. Середній вік учасників рок-гуртів, представлених на конкурсі, — 18—20 років. Серед них багато сильних і своєрідних команд.

Переможцями обласного відбірного конкурсу стали: в номінації «поп-музика» — група «Кльош» (Кременчук), «акустична музика» — «Стрибожі внуці» (Полтава), «рок-музика» — гурти «Сестра Керрі» (Полтава), «End of limits» (Миргород), «Психотрон» (Кременчук). Виступити на заключному концерті в Чернівцях отримали право і резервісти: Євгенія Іванова (Кременчук), Ірина Тертишна, Роксолана Колісник, Ольга Калиновська (Полтава) — в номінації «поп-музика»; кременчуцький гурт «Техніка читання» — в номінації «танцювальна музика».

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Співучий чиновник

Про співучого ректора ми вже наслухалися. А тут — співучий чиновник! Але — спокійно, панове, цього разу все по-справжньому, без імітації: і спів, і музика.

Нещодавно в Києві, в Українському Фонді культури, відбувся концерт Григорія Музики — начальника відділу Білоцерківської РДА з питань фізкультури та спорту. У його виконанні прозвучали українські народні пісні, російські класичні романси й навіть арія Алеко з однойменної опери.

На публіку концерт справив потужне враження. Хтось сміявся, а хтось і плакав. До сліз розчулилась народна майстриня Любов Конопко. У Фонді культури якраз експонувалася її виставка рушників. Вдячна слухачка обіцяла створити нову серію рушників і надіслати співакові в подарунок.

Музичний кар'єрі Григорія Музики сприяла атмосфера, в якій він виріс. Батько Григорія, Дмитро Микитович, працював ветеринарним лікарем; він грав на баяні та мандоліні, знав нотну грамоту і керував оркестром. Отож, за прикладом батька, й син одночасно навчався в Аграрному університеті на факультеті економіки і в музичній школі Білої Церкви. Тепло згадує він своїх перших музичних учителів — Юрія і Тамару Павленків. Згодом Григорій Музика продовжив музичну освіту в Будинку офіцерів, де була Оперна студія на чолі з Вірою Любимовою.

Зараз Григорій Музика грає на баяні, фортепіано. А його голос було чути на багатьох музичних конкурсах, приміром,

«Софіївські зорі» (Умань). Він соліст Національного президентського оркестру. Щорічно дає концерти у Білій Церкві. Й на головній сцені столиці, в Палаці «Україна», минулого року співав.

Маючи безумовний талант до співу, працює Григорій Музика зовсім не в ліричних установах. Здобувши економічну освіту, був заступником генерального директора комбінату «Рось». При тому має звання заслуженого працівника фізкультури і спорту й обіймає відповідальну посаду начальника відділу райдержадміністрації з питань спорту рідної Білої Церкви.

Свій концерт у Фонді культури співак назвав «3 любов'ю до української пісні». Твори, що звучали тут, — із нашої золоті музичної спадщини. Це — «Чорнії брови, карії очі», «Безмежнє море», «Там, де Ятрань круто в'ється», «Дивлюсь я на небо». Григорій Музика виконав також власну пісню «Син Надросся» — про свою малу батьківщину. Звучали пісні, написані друзями співака, — «Дивніше з див» і «Журавлиний романс».

Остання пісня в концерті була «Два кольори». Зал не витримав: якщо доти тихенько підспівували знайомі мотиви, тепер це було радісне багатоголосся, у якому впевнено вів соло, диригуючи шойно народженим хором, сам Григорій Музика!

Послухати концерт і підтримати Григорія Музику прийшло чимало його земляків. Серед них — викладач Білоцерківського національного аграрного університету Анатолій Ільєнко, радник голови Білоцерківської райдержадміністрації Василь Дудник, начальник відділу облдержадміністрації

Юлія Шапочка. А найчисленніша група підтримки — представники Організації ветеранів Білоцерківщини.

А Григорій Музика вже буде плани на майбутнє. В цьому році відбудеться ще один його концерт у супроводі Національного президентського оркестру. А заповітна мрія — виступ із симфонічним оркестром столичної опери.

Олександра ЧЕРНЯХІВСЬКА.

Фото автора.

Якщо голова пише книжки,
бібліотеку в селі не закриють

отеки перейшли на баланс сільрад. ЦБС знає, як і раніше, де є проблеми, та допомогти не може. Бо й сама — в приміщенні з пічним опаленням, де важко затримати тепло. Тільки нині довели газ до Летичева, з'явилася надія:

хоч головну районну читальню нарешті обігріють. А як по селах? Усе тепер залежить від першої особи на селі. У бібліотек начебто «подвійне» керівництво. З одного боку, ЦБС вимагає покращувати роботу, з другого, буває,

від бібліотекаря просто відмахується.

А Ярослав Сторожук, грушківський сільський голова, може служити для інших взірцем ставлення до сільського храму мудрості. Не бувало ще, щоб він та рада урізали видатки бібліотеці. Його самого часто в бібліотеці зустрінеш. Здобуває голова вже третю вищу освіту. Бо як інакше, каже він, грамотно керувати сільською громадою? Є ще один секрет у Сторожука. Він написав книжку. Грушківці — село, де в роки останньої війни зродилося потужне оунівське підпілля. Пан Ярослав зібрав спогади свідків, архівні документи і видав своє «Збунтоване село» — про повстанський рух на Поділлі. А нині бібліотеки пишуть книгу про голод 1933-го в районі, проводять чимало виховних заходів. Ярослав Сторожук дбає, щоб влада підсобляла їм коштами. А в ЦБС заглядає завжди, як їде до райцентру.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

На знімку: Лідія Дмитрієва та Ярослав Сторожук.

Фото автора.

Доступно про невідоме

НОВІ ВИДАННЯ

Нині можна багато почути про те, як погано ділити країну на Схід та Захід. А от у серії видань «Живописна Україна», яка нещодавно побачила світ, наважилися зробити не тільки це — її автори розмежували нашу територію не лише навіп, а ще й на Центральну та Південну. Щоправда, просто на папері й досить умовно. Хоч як дивно, але в такий спосіб вони не розділяють українців, а навпаки — об'єднують у любові до рідного краю.

Чотири путівники — Західна, Східна, Центральна та Південна Україна — видано національною та російською мовами під загальною редакцією Сергія Удовика. Їх об'єднує якісна поліграфія, чудові ілюстрації, лег-

кий для сприйняття інформаційний текст. Титульні сторінки прикрашають своєрідні візитівки кожного регіону, впізнавані здалеку, — Кафедральний (Латинський) собор у Львові, Святогорський монастир, Києво-

Печерська лавра та Одеський морський порт.

Кожна книжка детально розповідає про міста-легенди, невеличкі селища, найвіддаленіші куточки нашого краю, які можуть зацікавити не лише туристів, а й фахівців. На початку кожного розділу міститься карта-схема області, на ній вказано населені пункти, визначні пам'ятки яких описані в тексті. На догоду мандрівникам вказано також номери доріг.

Усі об'єкти в путівниках поділено ще на чотири категорії. Завдяки особливим позначкам

ви одразу зможете дізнатися, належить зазначений пам'ятник архітектури чи природи до групи об'єктів світового рівня, має особливе значення для України, становить інтерес як пам'ятка історії чи просто заслуговує уваги людей, охочих краще пізнати свій край. Автори зазначають, що такий поділ винятково суб'єктивний, але, як будь-яка експертна оцінка, допоможе бажаючим зорієнтуватися і вибрати маршрут. До того ж кожна книга містить блок кольорових ілюстрацій. Тут історичні пам'ятки можна роздивитися детальніше, а по-

мічена поруч цифра підкаже, під яким номером облюбована вами місцина розмістилася в переліку визначних місць цього регіону.

Нині туризм вельми популярний серед наших співвітчизників. Однак перед тим, як вирушати в закордонні країни, непогано познайомитися і з рідними теренами. Це може виявитися не менш цікаво, значно дешевше, а із «Живописною Україною» надзвичайно просто навіть для початківців.

Лєся
ВИСОЧАНСЬКА.

Істина для сцени і не тільки

ПРЕМ'ЄРА

У Львівському театрі імені Заньковецької відбулася прем'єра «Комедіантів» за п'єсою Аурела Барангі «Травесті». Постановник — Алла Бабенко, художник — Людмила Боярська. Головну роль виконали Альбіна Сотникова та Ірина Швайківська.

Є три правди: що ти про себе думаєш, що про тебе думають інші, третя — хто ти насправді. Перші дві правди дуже типові для театру. І сама вистава — це «театр про театр». Гра в сповідь перед публікою. Ось ми — підлабузники й інтригани, корисливі, егоїстичні, такі самотні — кожен зі своєю грою...

Непросто примусити актора, щоб він показав себе непривабливим! Звісно, таким є режисерський задум — Алла Бабенко надто добре знає цей світ, щоб не сказати про нього правду. А результату досягнуто завдяки тому, що актори повірили — це не про них, а про якийсь інший, далекий театр...

У центрі уваги — життя провідної актриси Александри. Цього вечора в неї прем'єра, головна роль. Останні репетиції, навала шанувальників, з'ясування стосунків з міністерством, бухгалтерські звіти, крики-сварки — тільки їй вдається втихомирити цей балаган. Але якщо ціною...

Александри в цьому театрі всі заздять, її

майже всі ненавидять і бояться, але й люблять всією душею, як вміють тільки тут.

А у неї є ще й власне життя, там — свої драми. Александра прожила з Михаєм (Григорій Шумейко) двадцять років. Вони мучили одне одного, але якось знаходили рівновагу. І тривало б так і далі. Але їхній єдиний син Нікі спробував покінчити життя самогубством. Цей вчинок сина примусив актрису подивитися на своє життя збоку. Й раптом зрозуміла: вона вже давно говорить «Я тебе люблю» тільки на сцені...

Зліплений до купи театральний і реальний світ у цьому моменті віддалилися один від одного. Хвилину тому Александра пролила сльози над долею сина. Здавалося, горю нема меж. А за якусь мить вона вже сповнена надії — все в житті можна змінити, всім простити — й почати з початку. Хепі-енд!

Чи так буває? Чи стала Александра ін-

шою? Мабуть, що так. Сильні люди на це спроможні. Й такий фінал вистави можна назвати виправданим. Хоч слабкодухі цього не зрозуміють...

Експресивна гра Ірини Швайківської зробила Александру жінкою-воїном. Сильне нервово збудження на початку вистави і перемога спокою в кінці. Що буде далі?

У Альбіни Сотникової спокійна рішучість і неспокій душі поєдналися в одній людині. Коли вона приходить з лікарні від сина, ми забуваємо, що вона актриса. Здається, вона готова кинути театр заради Нікі. Проте — навряд...

Як відомо, короля (королеву) грає оточення. Воно тут вельми колоритне: Провідний актор Тіті (Степан Глова, Олександр Кузьменко), Режисер Фанаке (Юрій Хвостенко, Богдан Ревкевич), Завліт Дімітріца (Любов Боровська, Наталія Лань). Вони сміливо перемикають кісточки Александри — аж поки вона не вийде на сцену. Алла Бабенко влучно вибудувала фінал вистави: з різних кутків сцени вони, як комахи, сповзаються з покальною квіткою у руці. Кому вони потрібні — як не одне одному? І цей фінал справді зворушує, бо ця істина годиться не лише для театру!

Тетяна БАТИЦЬКА.

Львів.

На знімку: Степан Глова та Ірина Швайківська у виставі «Комедіанти».

Фото Романа ВАЛЬКА.

Візит поетів-дальнобійників

Двоє наших молодих і відомих письменників Сергій Жадан та Сашко Ушкалов популяризували у Черкасах книгочитання українською мовою. Обидва народилися і росли в російськомовному середовищі на сході України, однак зробили свідомий вибір й почали говорити і писати українською. Книги луганчанина Сергія Жадана перекладено німецькою, англійською, польською, литовською, російською, іншими мовами. Двадцятип'ятирічний харків'янин Сашко Ушкалов, поет, драматург, прозаїк, «авантюрний велосипедист-дальнобійник» — фіналіст премії «Книжка року Бі-Бі-Сі 2007».

Письменники спілкувалися зі своїми ровесниками, спростували упереджене ставлення частини молоді до української мови та літератури. За словами Сергія Жадана, зусилля творчої молоді спрямовані нині на пробудження в співгромадянах історичної пам'яті, громадянської свідомості, національної гідності.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку (зліва направо): Сергій Жадан, Сашко Ушкалов зі своїми шанувальницями з Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького Надією Шпитько та Світланю Гордієнко.

Фото автора.

У Голобах тепер лоби не голять

Ніби вибачаючись перед минулим за коротку пам'ять, ми частіше задумуємося над історією. Може, саме тому за роки незалежності на Волині з'явилося багато цікавих краєзнавчих книжок — про Камінь-Каширський, Луцький, Любешівський, Маневецький, Старовижівський, Ратнівський, Ківерцівський райони. А нещодавно у видавництві «Надстир'я» вийшла книжка про селище Голоби — краєзнавця Ігоря Пасюка і голови правління обласної організації Спілки художників України Володимира Марчука.

Це добре ілюстроване, майстерно оформлене видання. На обкладинці — малюнок Наполеона Орди (1807—1883) «Голоби. Руїни палацу Вільгів» — ніби запрошення у подорож машиною часу.

Голоби — селище із «Списку історичних населених місць України». Тут пам'яток державного значення — чи не більше, ніж у відомому сусідньому Ковелі!

У виданні — максимум інформації про природу, історію: від першої згадки про поселення в 1545 році, про архітектурні пам'ятки і відомих людей. Окремі розділи — про часи, коли містечко перебувало у складі Російської імперії, Польщі, СРСР.

Книжка досить широко репродукує ак-

варелі Наполеона Орди та Войняківського, де зображено Голоби XVIII—XIX століть. Лише в цьому збірнику на численних знімках і листівках можна побачити селище в період німецької окупації в роки Першої світової війни. Тоді поблизу Голоб, на березі Стоходу, майже три роки стояв фронт, а в самому селищі був розташований штаб німців.

Серед тутешніх пам'яток архітектури загальнодержавного значення — Святомихайлівський костел XVIII століття. Одним із його фундаторів був предок останнього лідера соціалістичної Польщі Войцеха Ярузельського дідич Голобського маєтку Юзеф Ярузельський. Закінчення будівництва датують 1728 роком. Під час Першої світової війни храм підірвали німці. Світлина із зображенням цього трагічного моменту теж є у книжці. Нині костел поволі реставрують.

А ось православна Святогеоргіївська церква, споруджена 1783 року Людвіком Вільгом, воєводою Черняхівським. Сам храм і чудова двоярусна дерев'яна дзвіниця біля нього досі прикрашають селище. Так само, як три фігури 1711 року — Бо-

гоматері, святих Яна Непомуки та Антонія Падуанського — навпроти залишків парку графа Ронікера, а ще одна на в'їзді в Голоби з боку Ковеля. Серед збережених пам'яток — і залишки палацу магнатів Вільгів (друга половина XVIII століття), в'їзної брами до маєтку. На жаль, ці споруди не мають господаря і поволі руйнуються. Занепадає і мальовничий колись парк.

Радянські історики уникали згадувати події міжвоєнного періоду. Переважно писали про класову боротьбу в окупований буржуазною Польщею Волині. У книжці «Голоби» повніше висвітлено цей період історії, показано, як у селищі розвивалися промисловість, торгівля, культура. Не забуто про діяльність Комуністичної партії Західної України, «Провіти», Організації українських націоналістів. Чимало сторінок присвячено відомим вихідцям із селища. Один із них — доктор технічних наук, ректор Луцького технічного університету Віктор Божидарник.

Назву Голоби деякі дослідники пояснюють готами пагорбами (лобами), що поруч із селищем. Інша версія: так називали селян, яким після втечі від панської повинності голили лоби.

Безперечно, книжка «Голоби» стане хорошим помічником усім, хто цікавиться історією Волині, незамінним підручником із краєзнавства для учнів місцевої школи. Вона відкриває серію книжок «Старожитності Волині» — про минувшину і сучасність селища Турійськ, сіл Ратнів, Дубове, Білін.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Фото автора.

БУДЕННІ ЕТЮДИ

Ерзац статевого «героя»: сім літер

Ніколи не розгадую кросворди. По-перше, коли читаю запитання, почуваюся цілковитим невігласом. По-друге, деякі загадки на кмітливість наводять на думку, що у автора кросворду не все гаразд чи то з логікою, чи із сірою речовиною. Вважається, що кросворди розвивають, розважають нас тощо. Газети й журнали друкують їх як при-манку для читачів. Навіть якщо ми геть байдужі до них, годі сподіватися, що ця «заразна хвороба» нас омине.

Більшість прихильників кросвордів у словники чи довідники не зазирають. Натомість «дістають» родину, пасажира потяга чи автобуса, колега по роботі запитаннями про рослинність у Зімбабве або ширину річки Міссісіпі — в кращому разі.

А от до мене причепилася юна особа із запитанням, що таке «ерзац статевого «героя», сім літер? Гм... Ерзац — це неповноцінний замітник, слово «герой» — у лапках. Мені стало ніяково за свою невтаємниченість. Нервово хапаю газету, дивлюся, що кросворд надіслав «ерудит» із віддаленого райцентру. Надибу ю на інші оригінальні запитання, як-от: «підеш з нею — без грошей залишишся» (п'ять літер), «європеєць, любитель пива» (три літери), «те саме, що уста, губи» (п'ять літер). Щодо останньої загадки нічого, крім «варги», не спало на думку. Це слово — польського походження, там воно — літературне, у галичан — радше грубовато-іронічне. Нічого собі — «те саме». Знайома, котра викладає українську мову для іноземців, потрапила якось у складну ситуацію. Студенти з Ефіопії почули у ідальні «перл»: «ні х-на не робить» й дуже хотіли уточнити, чи це те саме, що «нічого не робить?»

...Осоружний ерзац статевого «героя» присмоктався до думок, мов кліщ. Не втрималася, задала його у товаристві інтелектуалів. Пан Юрій, літератор, почав згадувати щось із грецької міфології. Пан Михайло, художник, сказав, що кросворди рятують його тещу від склерозу. Врешті, після словесної розминки, пан Борис, кандидат технічних наук, припустив, що це, мабуть, фалоімітатор. Товариство, чий слух налаштований на зовсім іншу лексику, не «врубалося». Тоді він, вдавнившись до евфемізмів, почав співчувати жінкам, чий чоловіки поїхали на заробітки до Португалії. Коли «дійшло», всім стало ніяково. Втім, і цей варіант не збігається: у слові, що його мав на увазі автор кросворду, лише сім літер...

Тепер, коли виймаю із поштової скриньки свіжі газети, хуленько вирізаю з них кросворди і — у сміярку. Аби знову не прокрався в думки черговий «ерзац».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Завтра в Україні дощі, місцями грози. Вітер північно-східний, 5—10 м/с. Температура вночі 2—7°, на півдні до 9° тепла; вдень 9—14°, на узбережжі морів 8—11°.

□ **1848.** Народився Володимир Пухальський, піаніст, композитор і музичний діяч. Перший директор та професор Київської консерваторії.
□ **1866.** Вийшов останній номер українського літературно-художнього тижневика "Русалка", що видавався у Львові.
□ **1918.** В Український Народній Республіці обрано склад Генерального та Апеляційного судів.
□ **1931.** У Сімферополі засновано медичний інститут.
□ **1948.** Народився письменник Данило Кулиняк.
□ **2004.** У Києві відкрито площу, названу на честь столиці Туреччини, —

З УСЬОГО СВІТУ

Верхи на анаконді

Існує чимало «достовірних» історій про те, що анаконди нападають не тільки на свиней-пекарів, оленів, що необережно наблизились, а навіть на людей та повністю заковтують їх. Однак у дійсності ці найбільші у світі змії досить миролюбні. Наприклад, шестиметрова анаконда, що живе в перуанському зоологічному центрі, аж ніяк не заперечує проти того, щоб покатати на спині дитлахів, коли робить щоденний моціон у невеликому струмочку. При цьому вершник не піддається жодній небезпеці: скинути його анаконда може тільки ударом голови. А оскільки ці змії дуже повільні, «ковбой» завжди встигне відскочити на безпечну відстань, раніше ніж вона приготується до нападу.

Як тисячу років тому

Жителі півострова Ога, розташованого на півночі японського острова Хонсю, донині, як і багато сотень років тому, користуються човнами, видовбаними зі стовбурів дерев. У старовину ці довбанки були основним засобом морських перевезень, зараз же їх застосовують під час збирання водоростей. І причина цього зовсім не в тому, що жителі Оги позбавлені плодів технічного прогресу: навпаки, човни, обладнані найсучаснішими підвісними моторами. Архаїчна пристрасть до довбанок пояснюється досить просто: води біля берегів Ога приховують безліч гострих каменів, що здатні наскрізь пробити днища звичайних човнів. А от стародавнім суднам камені анітрохи не заважають — хіба що корпус подряпають...

Фатальне м'ясо

Любите ви музику чи ні, а ось обід вона може зіпсувати. До такого висновку дійшли експерти, що обстежували одну з боєнь у фінському місті Котка. Фахівців запросили, коли з'ясувалося, що м'ясо у свіжорозрізаних тушах мало надто підвищену лужність. Причину довго не могли знайти, хоча розгадка була зовсім близько. З'ясувалося, що поруч з бойнею у визначені години проводила репетиції місцева рок-група, і тварини були настільки пригнічені громом музики і надривними криками співаків, настільки вражені можливостями сучасної підсилювальної техніки, що їхня ферментна система повністю розладналася. А звідси — неминуче погіршення якості м'яса.

Сторінку підготував
Віктор НІКІПЕЛОВ.

Спартаківські фани з Труханова острова

ЯК ЦЕ БУЛО

Фінали європейських і світових футбольних чемпіонатів давно перестали бути просто спортивними змаганнями. Це ще і знакові бізнес-проекти, і своєрідний огляд вболівальників різних країн. Тепер у статистиці подібних турнірів зазначають не тільки результати матчів, авторів забитих м'ячів, а й кількість бійок, число поранених (іноді навіть загинув), а також арештованих поліцією — як би це м'якше сказати — футбольних фанів, що не стримують своїх емоцій.

З'ясовується, сьогодні організаторам мало побудувати або реконструювати спортивні споруди, упорядкувати відповідну інфраструктуру, продумати до дріб'язків деталі самого процесу змагань. Так, здавалося б, уже все зроблено, все готово, можна полегшено зітхнути, але тут з'являється ще один головний біль, ім'я якому — футбольні фанати.

Наприклад, перед початком Євро-2000 поліція Бельгії і Нідерландів (хазяїв чемпіонату) більш за все боялася британських фанів. І, як з'ясувалося, не даремно: підтверджуючи англійське походження слова hooligan, вони улаштували 17 червня — після матчу своєї збірної з командою Німеччини — «веселу» ніч тихому бельгійському місту Шарлеруа. Кадри того, як кілька тисяч фанатів, що зібралися на центральній площі міста, били вітрини, а поліція розганяла їх водометними гарматами, транслювали всі найбільші телеканали світу. Мали місце й гучні заворушення між вболівальниками інших команд. Подібні сутички відбувалися й на інших турнірах.

Чи серйозна ця проблема у світлі майбутнього Євро-2012? Безсумнівно. Але варто зазначити: певний досвід у гарантуванні безпеки й правопорядку, наприклад, у київської міліції вже є. Першу подібну спецоперацію вона провела ще у квітні 1989 року.

Пам'ятаю, як це було. Того суботнього ранку на перонах Київського залізничного вокзалу, на Привокзальній площі йшли незвичайні приготування, що викликали в очевидців чималий інтерес. Працівники

державтоінспекції перекрили проїзд в одну з частин площі, куди потім була підігнана ціла колона містких автобусів. На одній з машин з підйомником-«вишкою» освоювалася знімальна група з відеокамерами. Радіофіковані міліцейські патрулі контро-

лювали усі входи та виходи в приміщенні вокзалу і на перонах. І — до всього — присутніх вразила прибула незвичайна група в незвичних чорних шкіряних костюмах, довгих шнурованих черевиках, білих касках із забралами і гумовими кийками на поясах.

Напружено звучали якісь команди і повідомлення по радіозв'язку на міліцейській хвилі, що нагадували швидше підготовку до якоїсь воєнної операції, ніж зустріч... юних фанатів московського «Спартак». Чим була спричинена така посилена увага київської міліції до прибуття цього червоно-білого десанту? Як пояснили мені тоді міліцейські начальники, насамперед бентежила їхня кількість — за попередніми даними, що надійшли, їх очікували понад дві тисячі. Був ще один серйозний момент: перед цим, під час зустрічі в Москві киян зі своїми одноклубниками, між московськими і київськими фанатами уже відбулося кілька сутичок, і останні, ідучи додому, пригрозили: ми ще з вами розрахуємося. У свою чергу, і москвичі заявляли, що сильно здивують Київ...

Ентомологи — детективи

НЕСПОДІВАНИЙ РАКУРС

У січні 1982 року новозеландська поліція конфіскувала в аеропорту Окленда 12 валіз маріхуани. Кілька людей були затримані, у їхньому автомобілі і вдома поліція так само знайшла маріхуану. Нескладно було довести приналежність маріхуани саме цим людям, залишалося відкритим більш серйозне запитання: була наркотична рослина вирощена в Новій Зеландії чи імпортована?

Хіміки піддали конфісковану маріхуану хроматографічному аналізу, порівнюючи її з місцевими зразками та з пробами, отриманими з горезвісного «золотого трикутника» — центру виробництва наркотиків у Південно-Східній Азії. Жодних успіхів: співвідношення розчинних органічних речовин у зразках досліджуваної маріхуани сильно варіювали, і питання залишалося відкритим.

Опинившись у глухому куті, криміналісти висунули нову ідею. Чи не зможуть комахи розкрити походження наркотику? Запросили ентомологів, і ті роздивилися проби марихуа-

ни під мікроскопом. Були виявлені фрагменти шістдесяткох комах: блжіл, ос, мурах, жуків... Тільки один з цих видів, рисовий довгоносик, зустрічається в Новій Зеландії. Вісім видів були характерні для Азії, два види жуків зустрічаються тільки в Південній Бірмі й Індонезії. Малайському регіоні. Встановивши області поширення комах, ентомологи з департаменту наукових і промислових досліджень змогли вказати джерело походження марихуани.

Ним виявився район, розташований у двохстах кілометрах на південний-захід від Бангкока, відомий за назвою Тенассе-

ріма. Не обмежуючись цією інформацією, ентомологи додали: «Район, де був зібраний наркотик, межує з річкою або озером. Поблизу знаходяться термітники і фігові дерева, зустрічаються також отруйні мурахи, що можуть зробити проживання в цьому районі майже нестерпним для людини». Після того, як були отримані ці дані, один з підозрюваних визнав свою провину — настільки переконливі були докази.

Цей випадок примітний насамперед тим, що область науки, яка не має, здавалося б, ніякого відношення до криміналістики, допомогла викрити злочинців. Цікава в цьому плані й інша історія — із сусідньої Австралії. Ті громадянин, біохімік Роберт Маршалл, велику частину свого життя присвятив вивченню білкового складу овечої вовни — основного сировинного експорту країни. І розробив новий варіант електрофорезного методу аналізу

білків під дією електричного поля.

За допомогою цього методу Маршалл виділив білки вовни — кератини; вони містяться також у нігтях і волоссі людини. Під час зіставлення даних аналізів учений виявив, що існують видові розходження в наборах цих білків. «Хоча я і працював з вовною, — згадував Маршалл, — я зрозумів, що цей метод може бути застосований і для волосся людини».

Проаналізувавши безліч зразків людського волосся, Маршалл зміг показати, що навіть члени однієї родини різняться за складом кератинів. Щоправда залишаються сумніви, що кожний з нас наділений єдиним і неповторним набором цих білків, але в багатьох випадках такий аналіз дозволяє виключити людину з числа підозрюваних, якщо його волосся відрізняється від того, яке знайдено на місці злочину.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилення на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 5,00 грн. та 3,00 грн.,

для підприємств і організацій — 15,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 827

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

